

Stressa?

Vi gir deg tipsene som
berger eksamen

Kultur, side
14 til 16

BOLIGKRISA

– Flytt nå!

Etter jul blir det kaos,
varsler Utleiemegleren.

Nyhet,
side 4 og 5

Høyere utdanning

Bli med på pilot-
skole over Oslo.

Reportasje, side 18 til 21

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 66, utgave 33 | www.universitas.no | onsdag 21. november 2012

Høyresidas privatskolebløff

■ Høyre og Frp har
gjentatte ganger lovet
økt stipend til privat-
skolestudenter.

■ Ingen av partiene
har fulgt opp lovnaden
i sine alternative stats-
budsjetter.

Nyhet, side 6 og 7

FOTO: HANS DALANE-HVAL

VIL LAGE

SPION- BACHELOR

Nyhet, side 8

FOTO: FORSVARETS MEDIESENTER/TORGEIR HAUGAARD

STUDENTHELSETJENESTEN

- din fastlege i studietiden!

- tilbakebetaling av helseutgifter over 200 kr
- prioritert legehjelp på dagen ved akutt sykdom
- bestill time på sms
- spesialist på vanlige studentproblemer

STUDENT
Helsetjenesten

NYHET!

NÅ HAR VI
LEGEKONTOR
I SENTRUM

www.sio.no/reise

redaktør: **Magnus Lysberg**
magnusly@universitas.no 943 66 089

redaksjonsleder: **Gabriel Steinsbekk**
gabriest@universitas.no 936 59 898

fotosjef: **Skjalg Bohmer Vold**

desksjef: **Benjamin Edward Oliver**

nettredaktør: **Heljar Havnæs**

magasinredaktør: **Peder D. Stabell**

MENINGER

Lovnader

Det koster å være privatskolestudent. Ikke bare forsvinner omtrent hele studielånet til husleie – dagens studiefinansiering fører i tillegg til at studenter ved private høyskoler sitter igjen med et ekstra lån på opptil en kvart million kroner. BI-studentene har derfor jobbet lenge for at halvparten av studielånet som dekker skolepengene gjøres om til stipend, et forslag både Høyre og Frp har gitt sin uttalte støtte til.

I disse dager legger opposisjonen fram sine alternative statsbudsjetter, men støtten er ingen steder å finne.

Universitas har bedt Kunnskapsdepartementet (KD) beregne hvor mye det vil koste å øke stipendet til studenter ved private høyskoler tilsvarende halvparten av skolepengene. Både Høyre og Frps talsmenn er overrasket over beregningene fra KD.

At prislappen er høy, er ingen overraskelse. Det kommer kanskje heller ikke som en overraskelse at Frp går tilbake på lovnadene sine når de blir presentert for regnestykket. Partiets sedvanlig sympatiske Tord Lien innrømmer å ha undervurdert kostnadene ved å gi studenter ved private institusjoner billigere utdanning.

Men det bør overraske at partiene ikke er klar over kostnadene til forslagene de har lagt frem. Det har ikke kostet Universitas mye å be om en enkel beregning fra departementet.

Når høyresiden går ut med sin støtte til privatskolestudenter, må man kunne forvente at partiene er villige til å prioritere de tiltakene de støtter – og vite hva de koster. Budsjettforslagene viser derimot slepphendt politisk håndverk; deres utdanningspolitiske talsmenn vet ikke hva tiltaket koster.

Beløpet er 329 millioner kroner. Det er ikke så mye penger i statsbudsjettet, men det er mye i utdanningssektoren – og for å få til dette forslaget må partiene prioritere utdanningsbudsjettet hardt.

BI-studentene har gjort et godt lobbyarbeid ved å få støtte fra politisk hold for sine krav. Men budsjettforslagene fra høyresiden tyder på at studentene fremdeles har en jobb å gjøre.

Opprettelsen av studentombudet er første steg på en lang vei mot solide rettigheter for studentene.

Den som venter på noe godt

KOMMENTAR

Thorbjørn K. Borlaug,
debattredaktør

har verneombudet og fagforeninger i ryggen hvis noe går dem i mot, har studenter i dag til nød Studentparlamentet (Sp).

Det er ikke studentpolitikernes jobb å verne om våre rettigheter. Som daværende Sp-leder i Bergen, Synnøve Skaar, sa i 2010: «Dette krever kompetanse på et helt annet nivå enn de studenttillitsvalgte har mulighet til å tilegne seg på kort tid».

Rektor Ole Petter Ottersen kan fornøyd

«krysse av nok et løfte fra programmet», som han for noen uker siden skrev på bloggen sin. Det har tatt litt vel god tid, og ombudet blir ikke akkurat virksomt timene etter nyttårsraketene har lagt seg. I praksis må vi vente til mars med å kunne skryte at vi i hovedstaden har Norges første studentombud, og det vil ta enda lenger tid å bygge opp et mandat og å utforme ombudsrollen.

Vi er altså ikke helt i mål. For et par år siden var daværende hovedverneombud ved UiO, Mette Børing, positiv til et studentombud. Men

Den første sovjetiske satellitten faller ned, og den første amerikanske satellitten blir skutt opp. Michael Jackson, Michelle Pfeiffer og Prince blir født. Året er 1958, og Gunnvald Gussgard og Jon Gundersen foreslår for første gang å opprette et studentombud ved Universitetet i Oslo (UiO). I løpet av 2013, 55 år senere, blir forslaget en realitet.

Behovet for et studentombud er dessverre svært tydelig til stede. Bare de siste to årene har Universitas kunnet avsløre seksuell trakassering, tvilssom håndtering av eget regelverk og praksisproblemer ved blant annet odontologisk fakultet og medisinsk fakultet. Dårlig dømmekraft og svake systemer går ut over studentene. Der ansatte ved universitetet

«Det nye studentombudet vil få en omfattende jobb med å fortolke mandatet og utforme sin egen rolle.»

ØYEBLIKKET

av Hans Dalane-Hval

Fisketrommer: Har det noe å si for trommelyden om man fyller den med vann og har en gullfisk oppi? Dette er et av spørsmålene radioprogrammet Abels Tårn stiller i Realfagskantinen på UiO. Av hensyn til dyrevelferd brukes en gummihai som stand-in. Her med Guro Tarjem.

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Monica Reigstad**
monica.reigstad@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

ILLUSTRASJON: ØVIND HOVLAND

hun var også brutalt ærlig og realistisk: I et leserinnlegg i Universitas skrev hun at «verneombudene ved universitetet kan slå i bordet med arbeidsmiljøloven og flere forskrifter som regulerer arbeidsgiver i utøvelsen av arbeidsgivers styringsrett. (...) Disse maktmidlene vil ikke et studentombud ha med mindre lovgiver åpner for det.»

Hun fryktet rett og slett at et eventuelt studentombud ikke ville ha nok konkret, lovfestet makt til å få gjennom saker eller legge press der det burde.

Når man så leser om hva ombudet skal bli, får man inntrykk av en uferdig prosess. I stillingsannonsen heter det at ombudet skal være «en uavhengig bistandsperson som har som oppgave å gi studentene råd og hjelp i saker der studentene har tatt opp eller ønsker/ vurderer å ta opp forhold knyttet til sin studiesituasjon. Studentombudet skal påse at sakene får en forsvarlig og korrekt behandling og at studentenes rettigheter blir ivaretatt.» Riktignok skal ombudet årlig rapportere til rektor, si fra om spesielt alvorlige saker, og kunne fremme saker for universitetsstyret på eget initiativ.

Likevel er mye ugjort, og det nye studentombudet vil få en omfattende jobb med å fortolke mandatet og utforme sin egen rolle. Det hviler et stort ansvar på den som får jobben.

Nå som UiO-studentene får en egen dedikert person å feste sin lit til, bør flere universiteter og høyskoler følge etter. For selv om studentombud-stillingen på langt nær er ferdig utviklet, finnes den i alle fall. Endelig.

t.k.borlaug@universitas.no

BAKPÅ NYHETENE

«Det som er sikkert, er at de dårligste studentene ved BI er dårligere enn de dårligste studentene ved mange av de andre skolene.

Rene ord for penga. Lederartikkel i BI-avisa Inside, 14.11.12.

«Tomt. Glemte å smake på denne. Karakter 4.

Ingen skal si at juleøstesten til studentavisa på BI ikke er grundig. Inside, 14.11.12.

«Andre historiske personer som er kjent for sine barter: den norske komponisten Edvard Grieg, Queen-vokalist Freddie Mercury, Josef Stalin,

Adolf Hitler, den amerikanske regissøren John Waters, den amerikanske skuespilleren Jamie Hyneman, og den britiske skuespilleren David Niven.

Flere av disse karene hadde nok skrevet seg inn i historiebøkene selv uten bart. Hentet fra saken «Menn med mustasjer». Inside, 14.11.12.

«(Med sag i hånd): Jeg tar ikke en jævla øl til!! Oåååkh. Dritt på flaske. Karakter 2.

Ingen skal si at Insides redaksjonsmedlemmer ikke kan å drikke. Inside, 14.11.12.

FØLG OSS

På papir hver onsdag, på nett hele tiden

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas

www.universitas.no

For oppdaterte studentnyheter.

TWITTER

studentnyheter på 140 tegn

supercamilla Akademika på #hioa har mange «flirting for dummies» utstilt i vinduet. Går det så dårlig med studentene der nede?

16. nov

j9ferlopez Alle leser til eksamen i helga unntatt Jenny, hun går på HF. #eksamen

17. nov

BlikjentmedUiO Kult! Visste du at Dropbox gir +8 gb til alle som er student ved #UiO? — #2012 #skyen

17. nov

TrulsTandberg Den tykke dunsten av #redbull og desperasjon avslører eksamenstid på @HandelshoyskBI

15. nov

BlikjentmedUiO Noen som har noen originale eksamenstips? #eksamensmodus #klementiner #kaffe #UiO

16. nov

Handelshoyskolen BI @HandelshoyskBI PR & Kommunikasjonsledelse slås sammen med Markedskommunikasjon fra høsten 2013. @PRLinjen @markooslo

19. nov

studvestno Ekspertene deler sine beste eksamenstips. <http://studvest.no/nyhet/gjor-eksamenstiden-til-en-lek>

15. nov

AmobilNO To studenter ved Universitetet i Tromsø har designet og utviklet en ny serie billige nettbrett – Tromsø Pad. <http://www.amobil.no/artikler/studenter-laget-billig-nettbrett/114513...>

19. nov **Da venter vi i spenning på OsloPad-en.**

Kortsikke for sammenliknende politikk, for eksempel.

nyhetsredaktør: **Ingvild Sagmoen**
ingvild.sagmoen@universitas.no 454 45 774

NYHET

Misvisende studiebeskrivelser ved NTNU

BLIR LURT: Flere studenter ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) kritiserer instituttene for vage studiebeskrivelser og for teoritunge fag. Studentavisa Under dusken har vært i kontakt med flere studenter som opplever at studiebeskrivelsen ved NTNUs nettsider ikke gir en bra nok beskrivelse av fagene som blir tilbudt. For flere blir konsekvensen at studiet er ganske annerledes enn hva de så for seg før de begynte, og at studiene oppleves som mer krevende enn de forventet.

– Da jeg studerte engelsk trodde jeg at vi skulle bruke det mer praktisk, men teorien tok mye over, sier en anonym student til Under dusken. Eli Fyhn Ullern, fakultetstillitsrepresentant på SVT-fakultetet, forteller at de jobber med å forbedre emnebeskrivelsene.

Studentavis dømt i PFU

DÅRLIG PRESSESKIKK: Utopia, studentavisa i Tromsø, ble tirsdag formiddag dømt for brudd på god presseskikk i Pressens faglige utvalg (PFU). Dommen kom etter at lederen ved institutt for arkeologi og sosialantropologi ved Universitetet i Tromsø hadde klaget inn avisa. Klagen gjaldt saken «Visual Culture Studies, what are you not telling us?».

Utvalget begrunner dommen med at Utopia ikke har gitt instituttet imøtegåelsesrett i saken som omhandler forhold ved instituttet.

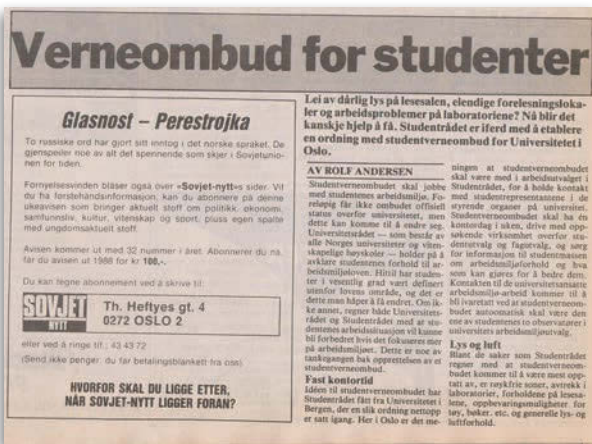
– Jeg husker selv jeg var lite kyndig på det presseetiske området som ung student. Derfor er det viktig at vi er tydelige, sa utvalgsmedlem Line Noer Borrevik under behandlingen av saken.

Minst fornøyde ved UiO

TRIVSEL: Ferdige masterstudenter ved Universitetet i Oslo (UiO) er minst fornøyde med lærestedet sitt, skriver Aftenposten. Studentene ved Norges handelshøyskole er landets mest fornøyde, ifølge en undersøkelse gjennomført av forskere ved Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU).

Forskerne har tatt for seg ferdig utdannede masterstudenter ved syv av åtte norske universiteter, og spurt kandidatene hvor fornøyde de er med lærestedet sitt. UiO havner nederst på lista med et tall på rundt 80 prosent som svarer at de er fornøyde. Studiedirektør Monica Bakken sier til Aftenposten at det er gledelig at alle lærestedene skårer høyt.

UNIVERSITAS FOR 25 ÅR SIDEN

Universitas nr. 13, 1987

UNIVERSITAS FOR 50 ÅR SIDEN

«Samtidig gikk det av stabelen et gigantisk ball i Velferdsbygget, hvor stemningen ikke var mindre høy, og hvor man blant annet ved tilføring av visse attributter søkte å gjøre «AIR II» til det helstøpte kunstverk man gjerne vil ha. Da dette forsøket ble en fiasko, hygget man seg videre med dans og drikk.

Universitas nr. 9, 1962

BOLIGKRISA

Ny flytte-floke: Flytt for jul, er beskjeden fra ekspertene. Leiemarkedet i Oslo skal bli enda hetere i 2013. Her er guttene i Anders flyttebyrå i aksjon.

Fra nyttår blir det boligkrise-reprise. Utleiemegleren varslers om kaos, og oppfordrer studenter til å skaffe ny bolig snarest.

FLYTTEKAOS

tekst: Anders Ballangrud

foto: Patrick Da Silva Sæther

Ved semesterstart i høst var studenter i Oslo vitne til et overopphet og hektisk leiemarked preget av få boliger og rekordhøye priser. Hele 4000 personer sto i studentboligkø.

Utover høsten har kaoset roet seg, men mye tyder på at krisen vil gjenoppstå i månedene etter nyttår.

Bør flytte før nyttår

Nikolaos Farmakis, kommunikasjonssjef i Utleiemegleren Forvaltning, følger nøye med på situasjonen. Han spår at det kommer til å bli hektisk i leiemarkedet etter nyttår.

– Det blir kaos etter nyttår. Da kan det hende vi er i gang med en ny boligkrise, sier Farmakis.

Han oppfordrer studenter på flyttefot til å gjøre noe med det nå fremfor å vente.

– Flytt nå. Det er mye enkle-

re å få tak i et sted å bo nå enn å være en del av krisen etter nyttår.

Ikke rom i SiO

Studenter som ønsker seg et nytt sted å bo kan imidlertid se langt etter studentbolig.

Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO) har stengt dørene for i år, og det ser ikke ut som om det blir noe ledig med det første.

– Vi har vesentlig flere på venteliste enn hva vi har kapasitet til. De fleste på søkelisten vår vil ikke få tilbud om bolig med det første. Det er lang ventetid, forteller direktør for Studentboligene i SiO, Trond Bakke.

Må leie privat

Det står per dags dato nesten 1500 personer i kø for student-

BOLIGKRISA

nå!

bolig, hvorav 327 ønsker bolig før nyttår. Med så mange søkere og lang ventetid på studenthyblene kan mye tyde på at studentene må finne seg i å være en del av det

«Det blir kaos etter nyttår. Da kan det hende vi er i gang med en ny boligkrise.»

Nikolaos Farmakis, kommunikasjonssjef i Utleiemegleren Forvaltning

kommende flytteraidet.

– Muligheten for å få bolig i løpet av våren er tilstede, men vi kan ikke love mye ledig før som-

meren. De fleste studenter på flyttefot nå i vinter må nok dessverre basere seg på det private markedet, sier Bakke.

Bakke stiller seg bak Farmakis om at nyåret vil bringe med seg nytt boligkaos.

– Mye tyder på at det blir hektisk i leiemarkedet også i januar, sier boligdirektøren.

Frykter stadig prisøkning

Selv om prisene på leiemarkedet for tiden er stabile, frykter Farmakis en stadig dyrere hovedstad.

– Det er ikke snakk om noen boligkrise akkurat nå. Men prisene på leiemarkedet i Oslo vil stige fremover, spesielt når kaoset begynner. Oslo vil bli dyrere og dyrere på sikt.

anderbal@universitas.no

Tips til studenter på boligjakt:

- Vær tidlig ute.
- Fortell familie, venner og bekjente at du er på boligjakt – mange kjellere står tomme fordi folk ikke gidder å leie dem ut.
- Let etter noen å bo i kollektiv med.
- Se utover – mange gode leiligheter utenfor byen står tomme.
- Utnytt kollektivtransport – litt reisetid gir større valgmuligheter.
- Husk skikkelige avtaler som regulerer alt fra strøm, rydding, varmtvann etc.

Kilde: Nikolaos Farmakis, Utleiemegleren

UNIVERSITAS: 15. AUGUST 2012

UNIVERSITAS: 29. AUGUST 2012

UNIVERSITAS: 15. FEBRUAR 2012

UNIVERSITAS: 5. SEPTEMBER 2012

Lenge siden siste tannsjekk ?

IBSEN TANNKLINIKK

Moderne klinikk sentralt i Oslo sentrum. Her brukes det samme prislister som tannhelsetjenesten på Blinderen (SIO) dvs. 20 % rabatt. Vi utfører alle typer tannbehandling. Akutte pasienter får time på dagen. Tannbleking til kun 2500,-kr Skånsom og effektiv. Du får garantert en positiv opplevelse hos oss !

Ibsen tannklinikk
Pilestredet 17, 0164 Oslo
V/tinghuset, vis a vis Sentrum parkeringshus

Tlf: 222 00 662

info@ibsentannklinikk.no • www.Ibsentannklinikk.no

NYHET!

50 % RABATT PÅ HÅRKLIPP

Motta et stempel for hver frisørtime og få hårklipp til halv pris på frisørtime nr 5. Klippekortet får du ved første time.

Kom inn og bestill time eller ring 22 46 08 05

K.A.N.
F R I S Ø R

– er du mester så er du mester!

Høyre og Frp svikt

Nedprioriterer: Stortingsrepresentantene Svein Harberg (H) (t.v.) og Tord Lien (Frp) har ingen penger i sine alternative statsbudsjett til økt stipend for studenter ved private høyskoler.

Høyre og Frp lover studenter ved private høyskoler større stipend for å betale skolepenger, men i partienes alternative statsbudsjett har de ikke satt av en krone.

PRIVAT UTDANNING

tekst: Håkon Frede Foss

foto: Hans Dalane-Hval

Studenter ved Handelshøyskolen BI har lenge drevet lobbyvirksomhet overfor opposisjonspartiene. BI-studentene ønsker at halvparten av studielånet som dekker skolepenger, gjøres om til stipend.

I dag slipper studenter ved offentlige utdanningsinstitusjo-

ner langt billigere unna enn studenter ved private institusjoner, ettersom de slipper å betale skolepenger.

Senest i september gikk Høyre og Frp ut i Universitas og ga støtte til BI-studentenes krav om stipend for skolepenger.

Tom pengepung

Forrige uke presenterte Høyre sitt alternative statsbudsjett. Men følger det med noen penger til BI-studentene?

– Det gjør det ikke, innrømmer Svein Harberg, stortingsrepresentant for Høyre.

Det alternative statsbudsjettet viser velgerne hvordan opposisjonspartiene ville ha brukt statens penger dersom de fikk bestemme. På tross av varm støtte til BI-studentene, blir det ikke økt stipend med Høyres alternative budsjett.

– Har dere lurt BI-studentene?

– Nei, vi driver ikke med lureri. Dette landet trenger utdannelse

og kompetanse, og da er det det samme hvilken institusjon studentene tar utdannelsen på. En langt større grad av likebehandling mener vi er på sin plass, svarer Høyre-politikeren.

Dyrt løfte

Universitas har bedt Kunnskapsdepartementet beregne hvor mye det vil koste å øke stipendet til studenter ved private høyskoler tilsvarende halvparten av skolepengene.

Prislappen kommer på 329 millioner kroner.

I Høyres alternative statsbud-

sjett har partiet ført opp en rekke små og store omdisponeringer. Her finner vi for eksempel 15 millioner kroner til «Stasjonsheis i Holmestrand», 13 millioner kroner til «støtte til freshman-året i USA», 5 millioner kroner til narkotikahunder og 1 million kroner i «tilskudd til Murmansk-skolen».

«Vi driver ikke med lureri.»

Svein Harberg, stortingsrepresentant for Høyre

329 millioner kroner til privat-skolestudenter er ikke å finne.

– Er dette et tegn på at forslaget ikke vil følges opp dersom Høyre

kommer i posisjon?

– Det er en hel masse vi vil gjøre som vi ikke fører opp med

ter BI-studentene

– Smaker av valgflesk

Leder av Kirke-, utdannings- og forskningskomiteen på Stortinget, Marianne Aasen (Ap), er tydelig på at økt stipend for studenter ved private høyskoler ikke er en prioritet for den sittende regjeringen. Hun viser til at man kan få mange studieplasser, studentboliger og

mye forskning for 329 millioner kroner.

– Nå nærmer vi oss valg, og da ser vi at det er lett for opposisjonen å være velvillige til mange ting. Men hvis de kommer i posisjon, vil de bli prøvd på hva de kan levere på. Her viser Høyre og Frp at de ikke

prioriterer økt stipend til studenter ved private høyskoler, sier Aasen.

– Dette er et eksempel på at virkeligheten innhenter opposisjonspartiene. Det blir litt valgflesk over det hele.

universitas@universitas.no

Hva vil det koste?

Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo har foreslått at studenter ved private høyskoler skal få økt stipend tilsvarende halvparten av skolepengene de betaler. Høyre og Frp har støttet forslaget.

Kunnskapsdepartementet har gjort en beregning for Universitas som viser at forslaget vil kreve en bevilgning over statsbudsjettet på 329 millioner kroner.

Beregningen er gjort på grunnlag av lån gitt til skolepenger og fanger bare opp studentene som finansierer skolepengene via Lånekassen.

Beregningen tar ikke hensyn til at bare studenter som fullfører utdanningen på normert tid, skal få økt stipend.

Beregningen tar heller ikke høyde for at flere kan komme til å søke seg til privat utdanning hvis denne blir billigere. Dette kan gjøre tiltaket dyrere, men dersom studentene bytter fra offentlig til privat utdanning, vil dette gi besparelser i andre deler av statsbudsjettet.

SBIO foreslår at masterstudenten skal få dekket 70 prosent, ikke bare 50 prosent, av skolepengene i form av økt stipend. Dette vil gjøre tiltaket ytterligere 13 millioner kroner dyrere.

kronebeløp i vårt alternative statsbudsjett. Det er ingen tvil om at Høyre vil gå inn i studiefinansiering og sørge for at det blir større likebehandling mellom studenter ved private og offentlige institusjoner, forsikrer stortingsrepresentant Harberg.

Bedre enn de andre

Frp har også gitt støtte til forslaget om å øke stipendet til studenter ved private høyskoler tilsvarende halvparten av skolepengene de betaler.

Heller ikke i Frps alternative statsbudsjett for 2013 er det en krone å finne til dette formålet.

Stortingsrepresentant for Frp, Tord Lien, forteller at Frp heller

ønsker å øke finansieringen av private utdanningsinstitusjoner.

– Sånn sett vil stipendbehovet bli redusert. Dette har vi penger til i vårt alternative statsbudsjett, i motsetning til de andre høyrepartiene, smeller det fra Lien.

Har undervurdert kostnadene

Frp har i sitt alternative statsbudsjett satt av 30 millioner kroner til økt finansiering av private utdanningsinstitusjoner. Ifølge Lien vil Frps forslag om å øke finansieringen føre til at behovet for skolepenger ved private høyskoler er borte etter seks år.

Når Universitas viser Lien

beregningen fra Kunnskapsdepartementet, innrømmer han at Frp har undervurdert kostnadene ved å gi studenter ved private institusjoner billigere utdanning. 329 millioner kroner var mer enn tidligere antatt.

– Vi må sannsynligvis bruke mer penger og litt mer tid enn det vi hadde tenkt, konstaterer Lien.

Også Venstre har gitt uttrykk for at partiet ønsker økt stipend for studenter ved private høyskoler. I Venstres alternative statsbudsjett, som ble presentert tirsdag, står det heller ingenting om dette. Det lyktes ikke Universitas å få en kommentar fra Venstre.

Jubler for velferdspris

OTTOSEN-PRISEN: Velferdstingene i Oslo og Akershus, Bergen og Trondheim ble åpnet av statsminister Jens Stoltenberg og styreleder Marianne Hovha Rasmussen. De ble åpnet med en uttalelse om velferdstingene og god ressursutnyttelse, legger hun til.

Oslo og Akershus (SO) og Forordning for Kristian Ottosen-prisen.

Velferdstingene har klart å etablere en sterk og tydelig stemme sammen, og de har vært kreative i sitt kampanjearbeid, for eksempel med kampanjene for gradert sylestipend og

for fortsatt studentstyring i samskipnadene, sier Rasmussen om begrunnelsen for avgjørelsen. – Det viser det formelle mangler har velferdstingene utvist handlevkraft og god ressursutnyttelse, legger hun til.

I forbindelse med Kristian Ottosens 70-års dag i 1991, opprettet SO et fond for å hedre hans navn. Hensikten med prisen er å hedre enkeltpersoner eller miljøer som har gjort en spesiell innsats for studentvelferdsarbeidet i bred forstand. Prisen er på 75 000 kroner. Ottosen

var leder for Studentbarnskipnadene i Oslo i 29 år, og en stor pådriver for Statens lånekasse for utdanning. – Dette er prisen av et organ dere skal bestemme over.

– SO er prisen til Oslo, Bergen og Trondheim, som til sammen representerer 100 000 studenter. Vi følger at prisen går til alle disse 100 000 studentene, sier Rasmussen.

Ingvild Sæmøen
ingvild.saeemoen@universitas.no

Vil ha stipend for skolepenger

Utsettelse: Studentforeningen SBIO mener dagens system fører til en stor gjeldsbølge for private studenter, og ekskluderer studenter som ikke har mye penger fra.

Studentforeningen ved BI vil at studenter ved private høyskoler skal få igjen halvparten av det de betaler i skolepenger som stipend. Høyre og Frp støtter forslaget.

STUDIESTØTTE

Utsatt: Jenny Dahl Bakken

Foto: Sindre Bekken

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

SBIO

departementet generelt har vært dårlig.

– Det viser som om de ikke ønsker å være på oss fordi vi går på en privat høyskole, sier hun.

Han får støtte fra Harberg.

– Regjeringens motiv er mot å behandle dette forslaget dyldes en motivert mot

private læsninger, de ideologiske prinsippene ender opp med å gå ut over studentene, sier han.

Vil la de private styre selv

Marianne Aasen (Ap), leder for utdanningskomiteen på Stortinget, mener det vil ende privatistene dersom det offentlige skulle dekke en større andel av studentenes skolepenger.

– Private institusjoner har en helt annen råderett over private midler, de disponerer blant annet fritt over egne eiendommer, og ved å skulle dekke skolepenger

til disse studentene ender man premisse for de private skolene, sier hun.

Private høyskoler får statstøtte som de i større grad enn offentlige skoler disponerer fritt innenfor skolestyret.

Tradisjon for å betale

Aasen påpeker at det i Norge, som i andre land, er tradisjon for selv å betale for å ta utdanning på private skoler.

– Dette vil føre til økte utgifter, som man må ta fra et annet sted på statsbudsjettet. Vi har allerede prioritert i utdanningspolitikken, er Aasen konklusjon.

– Ikke langt nok

Harberg har i sine tre år på Stortinget jobbet kontinuerlig for det han mener er likebehandling av private studenter.

Likebehandling av studenter er et viktig prinsipp for oss. Det skal ikke spille noen rolle hvem som sier skolen du går på, forslagsbehandling gir bare utøver studentene, sier Harberg og legger til at han dermed ikke

syns BI går langt nok i sitt forslag, som ikke inkluderer studenter ved private skoler til å være en stiller.

universitas@universitas.no

UNIVERSITAS 19. SEPTEMBER 2012

Fornøyde BI-studenter

På tross av den manglende oppfølgingen fra opposisjonspartiene, har BI-studentene fortsatt forhåpninger om regjeringsskifte.

FOTO: SBIO

Har troen: Mats Kirkebirkeland, politisk ansvarlig i Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo.

– Vi er veldig fornøyd med dialogen med de borgerlige partiene, som gjennom flere år har bevist at de støtter oss gjennom merknader til statsbudsjettet, sier Mats Kirkebirkeland, politisk ansvarlig i Studentforeningen ved Handelshøyskolen BI i Oslo.

– Vi opplever at en borgerlig regjering vil likebehandle alle studenter uavhengig av om de studere ved en privat eller offentlig institusjon. Vi har sterk tro på at dette kan skje med en ny regjering, sier Kirkebirkeland, som for øvrig oppgir å være aktivt medlem av Høyre.

haakonff@universitas.no

ØNSKER Å ÅPNE «MYTEOMSPUNNET» UTDANNING: Vil ha bachelor i etterretning

Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste

- Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste (FSES) er Norges eneste etterretningsskole.
- FSES holder til på Lutvann leir i Oslo.
- Skolen er underlagt etterretnings-tjenesten, men er ikke en del av Norges hemmelige tjenester.
- Skolens forskningsområder spenner seg fra etterretningsteori til kontraterror.

Kilde: Wikipedia

I aksjon: Soldater fra Etterretningsbataljonen tar ned et Bell helikopter under en øvelse i Bardufoss. Nå vil Forsvaret ha en mer akademisk etterretningsutdannelse. FOTO: FORSVARETS MEDIESENTER/TORGEIR HAUGAARD

Forsvaret tror mer forskning vil styrke den norske etterretningsutdanningen.

ETTERRETNING

tekst: Geir Molnes

Det er Forsvarets skole i etterretnings- og sikkerhetstjeneste (FSES) som står for utdanningen av etterretningsoffiserer i dag. Nå ønsker Etterretningstjenesten at skolen skal bli godkjent som høyskole.

FSES, som blant annet underviser i etterretningsteknikker og kontraterrorteori, ønsker at studentene skal få en bachelorgrad i etterretning.

– Forskning styrker utdanningen

Eystein Kvarving, talsmann for Forsvarssjef Harald Sunde, tror en mer akademisk tilnærming vil styrket utdanningen på FSES.

– Faget mangler en mer akademisk pilar å stå på. Vi er opptatt av å utvikle etterretningsfeltet som et helhetlig fagområde. Det er av samme bakgrunn som at vi

har akkrediterte krigsskoler. En akademisk tilnærming vil gjøre utdanningen bedre. Forskning er nødvendig for utvikling, sier Kvarving.

Vil skape debatt

FSES ligger under etterretnings-tjenesten, men er ikke en del av Norges hemmelige tjenester. Kvarving tror derfor ikke at økt åpenhet vil by på problemer for etterretningsutdanningen.

– Etterretning er et litt myteomspunnet fagområde. Det er naturlig og forsvarlig at det er mye som er hemmelig. Samtidig er det ikke alt som trenger den type skjerming. Etterretningsstjenesten leverer analyser og vurderinger til hele det norske statsapparatet. Så vi ønsker også akkreditering av demokratiske årsaker, sier Kvarving.

Han tror også en mer akademisk etterretningsutdannelse vil bidra til å skape mer offentlig debatt, og skape økt trusselforståelse hos befolkningen.

– Blir ikke for teoretisk

Det stilles strenge krav for å komme inn på FSES. I tillegg til solide akademiske evner, må kandidatene bestå fysiske tester, grundige intervjuer og kunne sikkerhetsklareres. Praktisk opplæring i etterretningsteknikker er en sentral del av utdanningen i dag. Kvarving frykter ikke at skolen vil bli for akademisk dersom den blir en høyskole.

– Den største endringen blir at det vil stilles akademiske krav til undervisningen og forskningen. Men det betyr ikke at de praktiske aspektene vil forsvinne. Det militærfaglige håndverket vil fortsatt ligge til grunn, sier han.

Det er Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen (NOKUT) som avgjør om FSES skal godkjennes som høyskole. Tove Blytt Holmen, Avdelingsdirektør i NOKUTs tilsynsavdeling, bekrefter at NOKUT har mottatt en søknad fra FSES. Hun kan ikke si noe om hvor sannsynlig det er at skolen vil bli godkjent, men at NOKUT vil svare på søknaden innen februar 2013.

universitas@universitas.no

FOTO: FORSVARET.NO

«Etterretning er et litt myteomspunnet fagområde. Det er naturlig og forsvarlig at det er mye som er hemmelig. Samtidig er det ikke alt som trenger den type skjerming»

Major Eystein Kvarving

POSESALG

Fyll en pose med
bøker for 200,-

Gjelder tilbudsbøker i alle våre butikker,
ikke på nett.

akademika"
akademika.no

Sikkerhetssvikt ved Høgskolen

Sluse: Pilestredet 52 huser Høgskolen i Oslo og Akershus' fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier. En brannøvelse avdekket store feil i evakueringsrutinene.

Alvorlige feil under brannevakuering og store problemer med informasjonssikkerheten bekymrer ansatte ved Høgskolen i Oslo og Akershus.

BEREDSKAP

tekst: Ingvild Sagmoen og Kaja Storøsten

foto: Patrick da Silva Sæther

Under en brannøvelse ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA) ved semesterstart, oppsto det kø ved hovedinngangen til et av fakultetene, noe som gjorde at evakueringen stoppet opp.

I januar ble det gjort en risikoanalyse av informasjonssikkerheten ved Høgskolen.

Hovedfunnet var at HiOA manglet klar ledelse og ansvarsfordeling i sine beredskapsplaner.

En del av skylda bunner i sammenslåingen av høgskolene i Oslo og Akershus. Å få på plass nye rutiner og systemer for Høgskolen, blir av ledelsen beskrevet som en «omfattende prosess».

Kaotisk evakuering

I slutten av august gjennomførte HiOA en brannøvelse ved campus Pilestredet. Det var semesterstart, nye studenter, og store telt plassert ute på plassen i forbindelse med et arrangement.

Ved fakultet for lærerutdanning og internasjonale studier (LUI) i Pilestredet 52, fikk de store problemer med evakueringen.

– Vi syntes det var litt problematisk og litt farlig med et telt utenfor som nærmest blokkerte inngangen. Det er høgskolens ledelse som har bestemt at det skal settes opp et slikt telt ved studiestart, forteller Cecilie Wilberg, fakultetsdirektør ved LUI.

LUI er et av Høgskolens største fakultet, med godt over 5000 studenter. Under evakueringen

ble det oppdaget at fakultetet hadde rullestolbrukere og døve blant studenter og tilsatte, som det ikke fantes noen plan for i en krisesituasjon.

Dårlig kommunikasjon

I et brev til fellesadministrasjonen uttrykte lærere ved LUI sin bekymring for evakueringen av rullestolbrukere og døve.

Brannvernleder ved Høgskolen, Rolf Bruflot Møller, svarte at HMS-ansvarlig ved fakultetet skulle gitt beskjed om funksjonshemmede studenter og tilsatte, slik at ledelsen kunne føre oversikt og iverksette nødvendige tiltak.

– Det er mangelfull kommunikasjon mellom HMS-ansvarlig og brannvernet. Det blir gitt dårlig og lite tilbakemelding om tilrettelegging for eksempelvis rullestolbrukere. Og jeg mener HMS-ansvarlig har ansvaret for den dårlige kommunikasjonen, sier Møller.

– Et forbedringspotensial

Etter 22. juli fikk samtlige høyere utdanningsinstitusjoner beskjed fra Kunnskapsdepartementet om at de måtte undersøke og redegjøre for beredskapen. HiOA har ennå ikke satt de nye planene ut i live.

Assisterende høgskoledirektør

Torbjørn Eeg Larsen forteller at det jobbes kontinuerlig med sikkerheten ved Høgskolen.

– Vi ønsker å sammenfatte sikkerhetsarbeidet over det hele. Arbeidet med informasjonssikkerhet og arbeidet med sikkerhet og beredskap henger sammen, sier han.

– Hvilke tiltak ble iverksatt etter risikoanalysen av informasjonssikkerhet i januar?

– Risikoanalysen pekte på at det var behov for å tydeliggjøre ledelsens ansvar. Bevisstgjøring av roller og ansvar er noe vi jobber med, og som må styrkes, sier Eeg Larsen.

nyhetsredaksjonen@universitas.no

PROFESJONSSTUDENTENE OM – Kan skade

Dette vil masterstudentene:

- Få medlemskap i Norsk psykologforening.
- At profesjonsutdannede skal få enerett på tittelen klinisk psykolog, mens masterutdannede på samme måte skal få en beskyttet tittel innen sitt kompetanseområde.
- At kliniske psykologer skal få beholde eneretten til å behandle pasienter.
- Masterutdannede skal få muligheten til å søke om EuroPsy-godkjenning.
- Endre dagens rotete system der for eksempel en med profesjonsutdanning kan bli organisasjonspsykolog, men ikke en med master eller Ph.D. i organisasjonspsykologi.

Profesjonsstudentene mener masterstudentene bør endre strategi. – Unødvendig å mase om tittelbegrepet, sier de.

PSYKOLOGTITTEL

tekst: Heljar Havnes

foto: Hans Dalane-Hval

I forrige uke skrev Universitas om masterstudentene som kjemper for retten til å kalle seg psykologer etter endt utdanning. Psykolog er en beskyttet tittel, kun forbeholdt psykologer med profesjonsutdanning. Det vil masterstudentene forandre, men de møter mye motstand, blant annet fra profesjonsstudentene i psykologi.

– Vi er enige i en del av det masterstudentene mener, men vi tror at de bør gå frem annerledes for å oppnå målene sine, sier profesjonsstudentene Reidar Jessem, Serina Fuglestad Sikveland, Ingvild Finsrud og Siri Hylland.

De sitter alle i programutvalget for profesjonsstudiet ved Psykologisk fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO).

– Tittelendring er ikke den beste løsningen. Det vil kreve enormt kostbare reformer, mener Jessem.

På tross av uenighetene, er det ikke noe fiendskap mellom studieretningene.

– Det er mange som prøver å få denne uenigheten til å fremstå som en kamp mellom profesjonsstudentene og masterstudentene, og at vi på profesjon ser på masterstudentene som en «fiende». Slik er det ikke, sier Jessem.

Kan miste anerkjennelse

Norsk psykologforening har i mange år jobbet for at psykologi skal bli et anerkjent fagfelt innen det norske helsevesenet. Årelang lobbyvirksomhet har ført til at

norske psykologer er godkjente helsearbeidere, med rett til både å tvangsinnlegge pasienter, skrive sykemelding og inneha lederstillinger i helsevesenet.

Studentene i programutvalget mener dette er et viktig poeng.

– Norge er blant de landene i verden der psykologer er mest anerkjent i helsevesenet, nettopp fordi de kliniske psykologene er godkjente helsearbeidere. Hvis «psykolog» blir et mer åpent begrep, kommer det til å skade den anerkjennelsen som det har tatt så lang tid å bygge opp, forklarer de fire profesjonsstudentene.

«Tittelendring er ikke den beste løsningen.»

Reidar Jessem, profesjonsstudent ved Psykologisk Institutt på UiO

– En bedre løsning ville kanskje vært å forsterke masterforeningen, og kanskje heller ha en paraplyorganisasjon som står over både den og psykologforeningen.

De sympatiserer med masterstudentenes sak, men mener de ikke har behov for alle forde-

lene det bringer med seg med opp- tak til Norsk psykologforening.

– Psykologforeningen er en fagforening som representerer

TITTELKAMPEN: pasientene

Diskusjon: Masterstudentene Karen Eimot (f.v.), Ingrid Donåsen og Madeleine Dalsklev diskuterer tittelendringen med profesjonsstudentene Serina Fuglestad, Sikveland, Ingvald Finsrud, Reidar Jessem og Siri Hylland. De skal ta opp debatten på programutvalgets møte denne uken.

Dette mener profesjonsstudentene:

- En åpnere psykologtittel vil føre til forvirring for pasienter og i befolkningen forøvrig. I Norge forbindes psykologtittelen med klinisk kompetanse.
- En yrkestittel skal si noe konkret om hvilken kunnskap og rolle personen har.
- En ny paraplyforening kan være et alternativ til at masterstudentene skal bli med i Psykologforeningen.
- En åpnere tittel vil føre til at regelbrudd og lureri blir lettere å gjennomføre.

psykologer som autoriserte helsearbeidere. Derfor vil eventuelle masterstudenter i psykologi ikke ha nytte av de mange rettighetene man får som medlem av foreningen, sier profesjonsstudentene.

Vil ikke ha diffus tittel

Hvis psykologtittelen åpnes, og man skal begynne å skille mellom kliniske psykologer og for eksempel helsepsykologer, blir det forvirrende for pasientene, mener

profesjonsstudentene.

En åpnere tittel vil føre til at regelbrudd og lureri blir lettere å gjennomføre, mener de.

– Vi er sikre på at masterstudentenes kampanje er bygd på gode intensjoner, men noen vil kunne utnytte en mer åpen tittel til sin fordel.

Profesjonsstudentene mener det kan bli vanskelig å skille mellom kliniske psykologer som faktisk kan behandle, og masterpsy-

kologer med teoretisk kunnskap.

– Profesjonsstudiet er et seks-årig integrert studium med innføring i generell teori, både normalpsykologi og patologi, samt klinisk veiledning. Master er derimot en teoretisk spesialisering innen psykologi, og disse to utdannelsene er så ulike at det ikke er naturlig å bruke samme tittel, forklarer medlemmene av programutvalget.

heljarh@universitas.no

– Ingen tittelendring

Det er Helsedirektoratet som bestemmer hvem som skal få autorisasjon som helsepersonell i Norge, men de har ingen planer om å endre autoriseringen av psykologer.

– Helsedirektoratet har ingen planer om å endre på hvordan autoriseringen av psykologer foregår, eller hvem som skal få kalle seg psykologer, sier avdelingsleder i Helsedirektoratet, Bente Skulstad.

Direktoratet forholder seg til at tittelen er bundet opp mot et lovverk som kun Stortinget kan

endre, og forklarer at masterstudentenes kamp er utenfor Helsedirektoratets myndighet.

– Hvis de vil vinne frem med sine saker bør de henvende seg til andre instanser enn Helsedirektoratet, avslutter hun.

Madeleine Dalsklev er en av masterstudentene som står bak kampanjen, og vedgår at en lovendring gjennom Stortinget vil være en lang og krevende prosess.

– Vi vil heller jobbe opp mot Norsk psykologforening framover, i stedet for å forsøke å tvinge fram en lovendring i Stortinget, sier hun.

get, sier hun.

Dalsklev har tidligere vært i kontakt med psykologforeningen, men opplever at de dytter ansvaret over på Helsedirektoratet.

– Ansvaret ligger på psykologforeningen, men de vil ikke gi masterstudenter i psykologi medlemskap. Vi skal jobbe for at masterstudenter også kan delta i å representere norsk psykologi utad, som i dag kun er mulig gjennom medlemskap i Norsk psykologforening.

heljarh@universitas.no

Vasser i papirer

Sjokkert: Christer Gulbrandsen måtte levere skjemaer i hytt og pine før han endelig kunne levere masteroppgaven ved juridisk fakultet.

Papirmølla har løpt løpsk på juridisk fakultet, ifølge en tidligere masterstudent. Oppgavene må leveres inn i fire kopier med skjemaer.

BYRÅKRATI

tekst: Anders Rikstad

foto: Helle Gannestad

Tidligere jusstudent Christer Gulbrandsen ble sjokkert da han oppdaget hvilken papirmølle som må settes i gang for å levere masteroppgave i rettsvitenskap. Han har tidligere doktorgrad i statsvitenskap og stiller seg undrende til at juridisk fakultet ved Universitetet i Oslo (UiO) gjør det så tungvint for studentene og for seg selv.

– Et urimelig antall ark må til for å levere inn oppgaven. Først skal fakultetet ha fire eksemplarer. Deretter skal man levere inn fem skjemaer for å bekrefte at man har levert i tre ulike systemer, sier Gulbrandsen.

Både læringsplattformen Fronter, arkivtjenesten DUO og brukerportalen Studentweb skal ha hver sin utgave med tilhørende skjema.

Innrømmer problemet

Ansvarlig for masteroppgavene ved Det juridiske fakultet, Kirsten Sandberg, innrømmer at byråkratiet er et problem.

Hun forsvaret behovet for papir med mangelen på en tilfredsstillende teknisk løsning som kan erstatte papirmølla. Hun sier at fakultetet har jobbet med en løsning for digital innlevering, som en del av UiOs fremtidige satsing på såkalt digital eksamen. Det er uvisst når dette er på plass.

– Dette har blitt prioritert høyere av fakultetet. Men i kjølvannet av dette er det aktuelt å prøve å finne en liknende løsning for masteroppgaver, som igjen skal løse papirmølleproblemet, sier Sandberg.

Skjemavelde

– Et skjema her og et skjema der, og et skjema for et skjema. Det kan da ikke være nødvendig. Jeg har aldri vært borte i lignende. Det er ikke en enkeltpersons feil, men skyldes kollektiv inkompetanse fra fakultetets side, sier Gulbrandsen.

Årsaken til skjemaveldet er at det kun er ett årsverk som jobber med masteroppgaver.

Sandberg sier det er umulig for den som har ansvar for oppgavene å gå inn og sjekke alle systemer for at studentene har gjort og levert oppgavene riktig.

– Så lenge vi ikke får mer arbeidskraft til dette arbeidet, og den tekniske løsningen er slik den er per i dag, må disse skjemene til, sier Sandberg.

Byråkratiet eser ut

Antallet faste administrativt ansatte ved juridisk fakultet har vokst fra 116 i 2002 til 168 i 2012, ifølge tall fra Database

for statistikk om høgre utdanning (DBH).

Fakultetsdirektør ved juridisk fakultet, Benedicte Rustad, mener forklaringen på dette er flere nyopprettede årsverk ved Norsk senter for menneskerettigheter.

Både fakultetsdirektøren og ansvarlig for masteroppgaver

er uenig i at fakultetet har blitt for byråkratisk.

– Vi prøver etter beste evne stadig å bedre situasjonen for studentene. Digital eksamen er et godt eksempel på dette. Dette vil forhåpentligvis minske problemene videre, avslutter Sandberg.

anders.rikstad@universitas.no

debattredaktør: **Thorbjørn K. Borlaug**
t.k.borlaug@universitas.no 413 13 690

Kronikk: **3500 tegn**

Leserinlegg: **maks 2000 tegn**

Replikk: **800 tegn**

Sendes til: **universitas@universitas.no**

Frist: **fredag klokka 15**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

DEBATT

Man tar ikke livet av klima-spøkelset med løskrutt

PETROLEUMSFORSKNING

Helge Schwitters, miljøansvarlig hos Studentparlamentet ved UiO

Amaar Ali Malik skriver i Universitas 7. november at Studentparlamentet bommer fullstendig med vårt utsagn om å utfase deler av petroleumsforskninga ved UiO. Bortsett fra hans utalelse om at vi bør hjelpe flere millioner mennesker ut av fattigdom er jeg fullstendig uenig med hans argumenter. Å sette velferd opp mot klimahensyn i et kost/nytte regnskap får meg til å lure på om han i det hele tatt har funnet veien til skytefeltet. En verden med ren luft og vann, et stabilt havnivå og mindre ekstreme tørkeperioder er nemlig velferd i aller høyeste forstand.

Jeg er ingen samfunnsøkonom, men vil allikevel oppfordre Malik og alle andre til å se på alternativkostnadene ved å ikke legge om til en mer klimavennlig energiproduksjon. Klimaendringene merkes allerede i dag og går verst utover verdens fattigste. Menneskeskapt oppvarming av kloden og havnivåstigning som følger av dette er et stort problem for de mange fattige som bor i lave landområder. Mange land merker effekten av stadig mer ekstreme tørkeperioder som fører med seg dårligere avlinger og en økning i matvareprisene. Ved å opprettholde eller øke utslipp fra fossil energiproduksjon vil disse katastrofene bare øke i omfang. Godene vil de rammede se lite til.

Økt oljeutvinning i Nordsjøen kan også skape negative konsekvenser for Norge. Den sørger for at mange av våre klokeste hoder, som blant annet blir utdannet her på UiO, blir lagt i beslag. Slik er denne næringen med på å kvele andre næringer og norsk innenlandsøkonomi ved å høyne produksjonskostnadene. Dette er næringer som skal bidra til å opprettholde vårt velferdsnivå idag og i framtiden.

Det Malik glemmer fullstendig er hvilke muligheter som ligger i moderne klimavennlig energiteknologi. Det burde derfor være lite som ligger i veien for en framtid med mindre bruk av petroleum. Hvis det skulle virke utopisk, er det på ingen måte så utopisk som å tro at vi kan fortsette å ha en levelig verden med dagens utslippsnivå. Skottland har allerede satt seg som mål å være energimessig selvforsynt ved hjelp av blant annet vind- og tidevannskraft innen 2020 og er allerede oppe i 60%. Kina, et land som fortsatt har mange millioner mennesker som trengs for å løftes opp av fattigdom, er verdensledende innen både sol- og vindkraft. Henry Ford er kjent for å ha sagt: «Hvis jeg hadde spurt folk hva de ville ha, så ville de ha svart ‘en raskere hest’». Istedenfor begynte han å bygge biler. Nå er det bilene som er problemet og vi burde satse på nye teknologiske fremskritt heller enn å oppgradere petroleumshesten.

Vi er klar over at vår politikk ikke vil føre til at forskningsprioriteringer endres over natten, men vi sender med dette ut et klart signal om at studentene ønsker en mer progressiv norsk energipolitikk som kommer våre fremtidige generasjoner og verdens fattigste til gode. Norge som et av verdens rikeste land har et ansvar for å forske på billigere og mer effektiv fornybar energi. Vind og sol finns over hele verden noe som gjør at ressursssvake land kan ha en mulighet til å produsere sin egen energi. Det kaller jeg etisk riktig. Det å nærmest kalle salg av dyr norsk petroleum for en utstrakt hånd til verdens fattige, kaller jeg å skyte i blinde.

LESERNES MELDINGER

Send sms til 925 68 716

« til «forvirret» student (utgave 32) kontakt meg for en veiledningstime ang ppu
Simen Fraser

« Mamma og Universitas. – De som får sms av meg i 2012.
twitterstalker

« Yolo swag ass!!!!
anonym

« Enten er det en «finn willy»-konkurranse på blindern som jeg ikke har fått med meg,

eller så er striper in igjen.
Utrendy

« Vinteren er her! Åpne opp magen og legg deg ned på asfalten. La kulden snike seg til beinet, bruk snøkreem. For du vil vel ikke få blå hud?
icemail

« Din melding her.
red.

Uriktig i Universitas

Uriktig: Vi har meget god kontakt med våre medisinstudenter og deres tillitsvalgte, skriver ledelsen ved Medisinsk fakultet. Arkivfoto: Ketil Blom.

KRONIKK

Frode Vartdal, dekan, Ingrid Os, studiedekan, Bjørn Hol, fakultetsdirektør

Vi aksepterer ikke beskrivelsen av overvåking og uhyggelige møter med administrasjonen og ledelsen ved fakultetet.

I siste nummer har Universitas et oppslag om formelle feil ved eksamen m.m. Vi kommer her med vår kommentar – siden vi ikke hadde mulighet til å kommentere saken i samme nummer etter å ha fått henvendelsen samme dag som deadline.

Vi tror de fleste i universitetssamfunnet forstår at det ikke er riktig at «fakultetet trikset med regelverket for å kaste ut en student», eller at «en student (som) fikk trusler om utkastelse fra utdannelsen sin om hun ikke sluttet å kontakte studieadministrasjonen». At flere studenter har fortalt Universitas om «overvåking og uhyggelige møter med administrasjonen og ledelsen ved fakultetet» hadde vært svært alvorlig hvis det hadde vært riktig. Vi har meget god kontakt med våre medisinstudenter og deres tillitsvalgte og aksepterer derfor ikke denne beskrivelsen.

Björg Bakke i Norsk medisinstudentforening er sitert på at «man har hatt mange dårlige læreplaner, og at det er vanskelig å finne ut hvor nivået ligger. På mange eksamener må man kunne mer enn det undervisningen legger opp til». Og det siste har hun rett i. Medisinstudiet er et krevende fulltidsstudium, og det undervises ikke i alt. Det var faktisk et poeng ved innføringen av den nye studieplanen i 1996 (Oslo96), at det skulle oppstilles læringsmål som skulle være veiledende for studentenes egen læring. Læringen skjer bare delvis gjennom forelesninger, hvor antallet ble mer enn halvert da den nye studieplanen ble innført i 1996 med øket fokus på problembasert læring og økt tid til selvstudium. Når det gjelder eksamenskvaliteten, er det lagt betydelige ressurser i å bedre denne, kfr. neste punkt.

Studenter som er intervjuet i oppslaget i siste nummer, mener selv at klagingen «kan ha sammenheng med nye eksamensordninger». Vi har innført stasjonseksamener (OSCE) som tester både kunnskaper og ferdigheter. Studentene må gjennomgå en rekke stasjoner hvor de møter både praktiske og teoretiske oppgaver. Som lege må man kunne takle både å kunne snakke med en pasient om sykdom og død, og man må kunne stille en diagnose, eller å hjelpe til ved en ulykke. Vi forsøker å teste våre studenter i forhold til dette og andre ting – av hensyn til pasientene de skal møte etter studiet. Dette er kostbare, men meget

gode eksamensformer. At de er krevende, er vi helt enige i. Medisinstudiet er i det hele tatt svært krevende – og det tror vi de fleste som begynner på studiet er fullt klar over.

For øvrig vil vi nevne at vi også når det gjelder eksamen, samarbeider godt med våre studenter. Blant annet oppnevnes studenter av de tillitsvalgte for å lese igjennom eksamensoppgavene for å sikre kvaliteten. Vi kan for øvrig opplyse at vi det siste halvåret har gjennomført en grundig gjennomgang av hele medisinstudiet med tanke på en revisjon i tråd med endringer i samfunnet og den medisinsk-teknologiske utvikling som har skjedd de siste år. En sak som vil bli lagt frem for fakultetsstyret i desember. Så til slutt noe om antall klager.

Hva er det så studentene klager på? Generelt kan vi si at klager på formelle feil ved eksamen i stor grad dreier seg om vanskelighetsgrad og omfang.

«Medisinstudiet er et krevende fulltidsstudium, og det undervises ikke i alt.»

I tillegg får vi klager på praktiske forhold, bruk av hjelpemidler etc. Alle de klagene som er nevnt i oppslaget, og som fikk delvis medhold, gjelder en bestemt eksamen. Det ble i denne forbindelse klaget på vanskelighetsgraden og antall spørsmål. Eksamensspørsmålene ble grundig gjennomgått, og det ble konkludert

fra fakultetet med at noen av oppgavene ikke var godt nok kvalitetssikret. Mange av studentene fikk derfor delvis medhold av oss i sine klager på denne eksamen.

Denne eksamen var for øvrig en PC-basert eksamen med korte svar, eller flervalgsspørsmål, hvor det var mulig å teste bredt i de ulike fagområdene, noe som er ønskelig. Denne eksamensformen hadde erstattet en papirbasert eksamensform og er en ny måte å gjennomføre eksamen på, som vi nå vil ta i bruk i stadig større grad.

En annen mulig grunn til at det er mange klager på eksamen, er at konsekvensen av stryk hos oss, er større enn ved en del andre eksamener. Semestrene bygger på hverandre – og en student som stryker vil derfor måtte ta et semester på nytt – og bli et halvt år forsinket. Skjer dette i siste semester, vil studenten dessuten miste sin turnusplass. Dessuten er en del av våre eksamener muntlige – uten mulighet for klage på sensur. Eneste klagemulighet er da å klage på formelle feil.

I oversikten i oppslaget fremgår det for øvrig at 20 prosent av klagerne fikk medhold på MED, 28,5 prosent fikk medhold på HF og 33,3 prosent på UV. Av disse tre synes vi derfor å være «best» – og i tillegg vil vi gjenta at de aller fleste av disse altså fikk medhold i sine klager av oss uten behandling i den sentrale klagenemnd, som nevnt ovenfor.

Innlegget er noe forkortet.

«DNV DEPENDS ON GOOD COOPERATION WITH THE BEST ACADEMIC INSTITUTIONS. TODAY WE HAVE NUMEROUS BI GRADUATES WORKING IN OUR OFFICES AROUND THE WORLD.»

Christian Ruhs, Head of Financial Governance hos Det Norske Veritas

Handelshøyskolen BI tilbyr masterstudier som gir deg en bredt sammensatt kompetanse som er ettertraktet på det globale arbeidsmarkedet. BI leverer i dag internasjonalt anerkjent forskning innen en rekke fagfelt, og i de fleste masterstudiene undervises det på engelsk av anerkjente professorer og forelesere fra hele verden. Tar du en master på BI får du også muligheten til å ta deler av graden ved en utdanningsinstitusjon i utlandet. Dette gir nyttig internasjonal erfaring som kan være avgjørende i et stadig mer globalisert arbeidsmarked.

Les mer om våre 7 ulike internasjonale heltids masterstudier på bi.no/msc

TYNGDEN DU TRENGER

BI

kulturredaktør: **Guro Havro Bjørnstad**
g.h.bjornstad@universitas.no 994 74 582
reportasjeredaktør: **Agnes Klem**
agneskl@universitas.no 452 20 554

KULTUR

Norges første rumpeldunk-lag

SOPELIMER OG MAGI: 13 studenter ved Norges teknisk naturvitenskapelige universitet (NTNU) har opprettet norgeshistoriens første lag i sporten rumpeldunk, melder NRK.

NTNU-studentene oppdaget, via internett, bilder av amerikanske studenter som løp med koster mellom beina og kastet baller på hverandre, og lot seg inspirere. Sporten blir be-

skrevet i Harry Potter-bøkene, hvor spillerne flyr på sopelimer med magiske evner. Nå har entusiaster laget regler for sporten i den virkelige verden, og i USA er den nå i ferd med å bli en stor idrett: Der har 300 universiteter og videregående skoler egne lag, og det arrangeres store mesterskap. Laget i Trondheim er foreløpig Norges eneste, men både i Ås og på Raufoss er lag nå i oppstartfasen.

FOTO: CC/Flickr/JOHN MORGAN

Dette må du v

Stress er den nye folkesykdommen. Universitas gir deg tipsene du trenger til eksamenssesongen.

Den nyeste stressforskningen:

- En ny studie viser at menn og kvinner med lav mestringsfølelse har flere hudplager enn andre.
- Studiet gjort av en forskningsgruppe ved Oslo Universitets-sykehus fant at stress fører til kløe. De oppdaget at ungdommer som nylig hadde stressende opplevelser, og som skåret lavt på tester av mestringsfølelse, hadde hudproblemer dobbelt så ofte som ungdommer med sterk mestringsfølelse.
- Danske forskere fant gjennom forsøk på rotter og studier av mennesker at langvarig stress kan framprovosere depresjon.
- Grunnen til det er i følge studiet at stress skader hjernens medfødte evne til å reparere seg selv. Konsekvensen blir da at det vitale hjerneområdet hippocampus skrumper inn, noe som går ut over korttidshukommelse og innlæringssevne, og som igjen kan føre til at man utvikler en depresjon.
- Musikkterapi kan bekjempe stress, viser forskning gjort av danske forskere i oktober i år. Studiet viste at ved hjelp av musikk og musikkterapeuter fikk pasienter med stressvansker forbedret humør, opplevelsen av angst og depresjon ble redusert, de sov bedre og opplevde færre fysiske problemer.

10 tips mot stress

- Styrk motivasjonen din. Tenk «dette skal gå bra, dette klarer jeg» istedenfor å tenke «dette går aldri bra».
- Lær deg en avslappingsmetode. Enten det er trening eller pusteteknikker – en avspenning kropp presterer bedre i de fleste situasjoner.
- Legg merke til pusten din nederst i magen og ryggen.
 - Sosial støtte. Finn en kollega eller venn som matcher deg, og som ikke stresser deg.
- Forbered deg mentalt på det du skal gjennomføre. Om du skyver unna tanken på det du skal gjøre kan det øke stressfølelsen.
 - Få kontroll. Jo mer kontroll, jo mindre stress.
- Sortering av stressfaktorer. Tenk over alle uløste/halvløste oppgaver, stort og smått, i tilfeldig rekkefølge slik det faller deg inn. Lag deretter en liste sortert i kategorier: det som må gjøres i dag, det som kan vente til i morgen, det som kan utsettes til neste måned, det som kan gjøres når det passer, det som kan gjøres når du er pensjonert.
- Fokuser på arbeidsoppgavene dine, og ikke på resultatet.
 - Før en eksamen er det viktig å ikke bare lese.
 - Ta fri fra eksamensforberedelsene kvelden før eksamen, og gjør noe avslappende.
 - Ta tak i ting selv. Ha gode mestringsstrategier, og ta aktivt del i det du skal gjøre.

Kilder: Gunn Astrid Baugerud, postdoktor ved psykologisk institutt, Rune Olsen, psykologspesialist ved studenthelsetjenesten, Torgrim Sigfusson, psykologspesialist ved Feiringklinikken og Forskning.no.

Tøffe byfugler

DYR ER RARE: Har du ikke alltid tenkt at måkene og duene i byen er ganske tøffe i trynet, til fugler å være? Det er en grunn til det, viser ny forskning.

I en ny studie har forskere ved Universitetet i Grenada sett på hvordan fugler fra byen og fugler fra landet oppfører seg annerledes når de blir utsatt for fare, skriver A-magasinet. Instinktivt vil fuglene forsøke å flykte,

men byfuglene gjør ikke det lenger. Og når de først blir fanget, er de mindre aggressive, men lager flere varslingslyder. Hvis de så blir angrepet, er de plutselig pingler i forhold til bygdefuglene: Byfuglene blir oftere paralyisert, og mister flere fjær enn sine kompis fra landet. Forskerne fant også ut at jo lenger fuglene har vært i byen, jo større blir forskjellene mellom dem. Fuglene er akkurat som oss, med andre ord.

FOTO:CC/FLICKR/JOI

UiO gir pris til Robert Quinn

MENNESKERETTIGHETSPRIS: Sidan 1986 har Universitetet i Oslo (UiO) delt ut ein årleg pris til ein person som har eit aktivt engasjement innanfor eit eller fleire menneskerettslege område. I år har prisen blitt delt ut til Robert Quinn, direktør for universitetsnettverket Scholars at Risk (SAR). SAR jobbar for å fremje akademisk fridom og for å beskytta trua akademikarar. Prisutdelinga vart markert måndag 19. november, der utenriksminister Espen Barth Eide deltok for å kasta glans over utdelinga.

vite om stress

Dette kan skje med deg om du stresser:

Hjertebank og kortpustethet

Svette

Tretthet

Kvalme

Søvnløshet

Svimmelhet

Magesmerter

Spente muskler

Skjelvinger

Klump i halsen

Munntørrehet

Kalde, klamme hender og føtter

Derfor blir vi stressa

Les mer på neste side

Slik reagerer kroppen:

- Den sympatiske delen av det autonome nervesystemet blir aktivert.
- Kroppen utløser hormoner for at du skal reagere raskere.
- Fettinnholdet i blodet øker, og blodsukkeret øker.
- Går du lenge i en stressfase, kan det føre til hukommelsestap og konsentrasjonsvansker. Flere andre helseplager kan også oppstå etter langvarig stress, på grunn av at kroppen ikke takler å ha så høy energi lenge. Hva slags helseplager en da kan få er svært individuelt.

Hva er narsissisme?

Narsissistisk personlighetsforstyrrelse har fått mye negativ oppmerksomhet gjennom terror-rettsaken. Men hva er narsissisme? Tre av Norges fremste eksperter på området redegjør for narsissismebegrepets opprinnelse, hva som kjennetegner diagnosen, og hvordan narsissisme kommer til uttrykk i dagens samfunn.

Sted: Litteraturhuset, Amalie Skram

Tid: Tirsdag 27. november kl 19:00

Bidragstere: Professor i psykiatri Sigmund Karterud, psykiater Øyvind Urnes og professor i psykiatri Theresa Wilberg. De har sammen skrevet boken Personlighetspsykiatri (2010).

Arrangør: Nasjonal kompetansetjeneste for personlighetspsykiatri

Mer info: www.personlighetspsykiatri.no

Dette gjør stresset med kroppen din

Reaksjon: – Når vi stresser sender amygdala stressbeskjeder til hippocampus, sier psykolog Torgrim Sigfusson.

Kvalme, tretthet, søvnløshet og konsentrasjonsvansker. Hva er det som egentlig skjer med kroppen når du er stressa?

STRESS

tekst: Guro Havro Bjørnstad
og Ida Hestmann

foto: Hans Dalane-Hval

Det at det skjer ulike fysiske reaksjoner i kroppen når vi blir stressa er en kjent sak. Men hva det er som skjer med kroppen når en er i en stressende situasjon er kanskje mer uklart for mange. Ifølge Gunn Astrid Baugerud, postdoktor ved psykologisk institutt er det viktig å skille mellom to typer stress, nemlig absolutt stress og relativt stress.

– Absolutt stress er det stresset en opplever når en står ovenfor en mulig livstruende hendelse. Hvis du for eksempel merker at det skjer et jordskjelv og bygningen du sitter i begynner å rase, da vil alle reagere med en umiddelbar stressrespons. Da skjer det en fysiologisk aktivisering, og vi vil rømme for livet, forklarer hun.

Det som da skjer med kroppen vår er ikke viljestyrt, det er noe som skjer helt automatisk, ifølge Baugerud.

– Den andre typen stress kaller vi relativt stress, som er basert på den fortolkningen hvert enkelt individ gjør av en situasjon som stressende. Det kan være forskjellig fra individ til individ, og går på den kognitive fortolkningen en har av en situasjon, forteller hun.

Skadelig effekt

I begge situasjoner kan det oppstå forskjellige reaksjoner hos forskjellige mennesker, men det er noen fysiske reaksjoner en kan kjenne igjen hos mange, mener forskeren.

– Det som skjer rent kroppslig er at du får høyere blodtrykk, pupil-

lene endrer seg, pusten går fortere og pulsen øker. I et evolusjonistisk perspektiv så er den reaksjonen veldig hensiktsmessig. Stresshormoner skilles ut i kroppen. Kortisol og adrenalin er eksempler på slike hormoner, forteller hun.

Selv om det er hensiktsmessig at vi opplever disse kroppslige forandringene når vi blir stressa, kan det likevel ha en skadelig effekt.

– Et eksempel er kroniske traumer med påfølgende utskilling av stresshormoner. Når disse stoffene skilles kontinuerlig ut over tid så kan det være skadelig. Det kan være en stor belastning for kroppen hvis du skal gå med et kronisk forhøyet stressnivå hele tiden, sier Baugerud.

Flukt-kamp-mekanismen

Torgrim Sigfusson, psykolog på Feiringklinikken, forteller at når en er stressa så blir den sympatiske delen av det autonome nervesystemet aktivert. Dette er en urgammel mekanisme som også kalles flukt-kamp-mekanismen, og er utviklet for å beskytte oss når vi blir utsatt for farer.

– Vi møter kanskje ikke på de samme farene i dag som før, men vi har de samme mekanismene i kroppen og når vi møter på utfordringer blir denne mekanismen aktivert, sier han.

Sigfusson forteller at amygdala, en struktur i hjernen, er viktig for opplevelsen av og fremkalling av emosjoner. Motivasjon, aggresjon, spising, og hukommelsesprosesser spiller en vesentlig rolle i opplevelsen av stress.

– Det som skjer når vi stresser, er at amygdala som ligger i tinninglappene i den eldre delen av hjernen, sender stressbeskjeder til hippocampus. Hippocampus

påvirker vår tenkning via det sympatiske nervesystemet. Det sender signaler ned til binyrene som igjen sender stresshormoner ut i blodet. Disse er kortisol, adrenalin og noradrenalin, sier Sigfusson.

– Når disse hormonene kommer ut i blodbanen, skjer det ulike fysiske ting. Fettinnholdet i blodet og blodsukkeret øker. Dette skjer fordi kroppen skal forberedes til kamp eller flukt. Blodstrømmingen skal gå ut i musklene, noe som igjen betyr mindre blodforsyning til de indre organene.

Hukommelse- og konsentrasjonsvansker

Han påpeker at hvis man sliter med kronisk eller mye stress, så blir det mindre konstant eller lite blodforsyning til de indre organene, som igjen kan føre til smertetilstander.

– Ellers opptrer hukommelse- og konsentrasjonsvansker hyppigst, hvis man går og har langvarig stress. Det tapper så mye av energien i kroppen. Plutselig har man ikke mer å gå på. Det er som regel snakk om stressbelastninger over flere år som kan resultere i utbrenthet. Man møter veggen, sier han.

Sigfusson påpeker at det er individuelt hvor mye stress man tåler, men at stress i små mengder eller positivt stress kan virke skjerpende.

– Opptil et visst punkt kan stress føre til at man blir mer fokusert, men når dette punktet overstiges, ødelegger det. Det er jo det vi også ser ved kronisk stress, at det fører til dårlig hukommelse og konsentrasjonsvansker. Det som også skjer når flukt-kamp-aktivismen blir aktivert og musklene spenner seg over lengre tid, er at spenningshodepine og andre muskelspenninger som stiv nakke utvikles, sier han.

kulturredaksjonen@universitas.no

MASTER-INTERVJUET

tekst: Vegard Røneid
Erikstad
foto: Helle Gannestad

Upløyd mark

STUDIUM: Tysk språk, lektor- og adjunktprogrammet

OPPGAVE: Phraseologismen im Norwegischen und Deutschen

Simen Braaten har gått gjennom 10 000 tyske og 5000 norske idiomer for å skrive masteroppgave tyskelever kan få nytte av.

– De siste ukene har jeg våknet flere ganger om nettene og tenkt på om jeg hadde oversatt det ene eller det andre uttrykket riktig. Også nå, etter at jeg har levert oppgaven, hender det at angsten dukker opp igjen.

Det har nesten gått en uke siden Simen Braaten leverte sin masteroppgave om idiomer, eller faste uttrykk, på norsk og tysk. For de som ikke er innvidd: Et idiom er i følge Norsk Ordbok et «uttrykk eller vending som er karakteristisk for et språk».

Braaten utdyper denne definisjonen med å si at betydningen av ordene i et idiom ikke kan sluttes ut i fra ordenes enkeltbetydning. Idiomordbøker finnes mellom for eksempel norsk og engelsk, eller norsk og fransk, men ikke tysk. Akkurat denne mangelen har vært en av hovedgrunnene til at Braaten valgte dette som tema.

– Jeg irriterte meg ofte over at det ikke fantes noen sånn ordbok for tysk og norsk. Nå er jeg kanskje over gjennomsnittet glad i faste uttrykk og bruker dem støtt og stadig, men jeg har selv merket mangelen flere ganger. Hvis jeg har merket den mangelen, tror jeg også at det gjelder flere som studerer tysk språk, forteller han.

Likt og ulikt

Irritasjonen og savnet endte med at Braaten gikk igjennom 10 000 tyske og 5000 norske idiomer. Blant disse har han funnet 3250 idiomer som er felles for de to språkene, uten at dette nødvendigvis er en fullstendig liste. Felles betyr i denne sammenheng at det finnes idiomer på tysk og norsk som gir uttrykk for det samme, selv om de ikke nødvendigvis er like ord for ord.

I Norge skjønner du ikke et

«kvekk», mens en tysker skjønner verken «kvikk eller kvakk». I Norge loves «gull og grønne skoger», mens i Tyskland blir du lovet «gullfjell». Braaten har underveis sjekket opprinnelsen til uttrykkene, som forteller noe om hvorfor det er svært mange likheter.

– Veldig mye er felles mellom de to språkene, noe som også gjenspeiler stor kulturell påvirkning mellom Tyskland og Norge. Samtidig er det sånn at språk utvikler seg hver for seg. Underveis oppstår det behov for å finne måter å uttrykke universelle følelser,

«I Dagsrevyen vil jeg anslå at det brukes mellom 20 og 30 faste uttrykk hver dag. Det er artig.»

som igjen ender med faste uttrykk. De er ofte like, men skiller seg kanskje gjennom at de refererer til fenomener som gjenspeiler landets egenart. I Tyskland har du vært gjennom en storm, mens i Norge har du vært ute en vinternatt, sier han, og legger til:

– Vi bruker idiomer hele tiden, ofte uten at vi tenker over det.

Derfor har jeg fått innspill til oppgaven min hele tiden, enten om jeg har vært på familieselskap eller sett på tv. I Dagsrevyen vil jeg anslå at det brukes mellom 20 og 30 faste uttrykk hver dag. Det er artig.

Folkeopplysning

Allerede har mange tyskelever på Nordseter ungdomsskole i Oslo fått tilgang til arbeidet Braaten har utført. Ved siden av masterstudiene har han hatt en deltidsstilling på skolen som lærer i tysk. Han tror og håper at de har glede av oppgaven.

– Det er jo en oppgave jeg har skrevet for at folk skal ha nytte av den, ikke bare fordi jeg selv synes det er artig med idiomer. Jeg vet noen har vært inne i Fronter og tittet på det jeg har lagt ut, smiler han.

vegarder@universitas.no

Dette skjer på

Det Norske Studentersamfund

Klubb / Lørdag 24. november/ 22.00

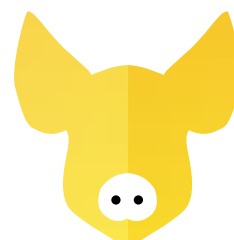
Tidsmaskin presenterer:
1969 - Woodstock

Lørdag den 24. november går Woodstockfestivalen av stabelen...

Denne gangen på Chateau Neuf. Jimi Hendrix, Janis Joplin, The Who og Jefferson Airplane er bare noen av de som spiller live (i noe overført betydning). DJ Caveira (PsychWard), som vanligvis spiller på Internasjoalen, Crossroads, Blå, Fisk og Vilt og Revolver, snurrer plater.

20 år leg. GRATIS med tidsriktig antrekk.

Peace and Love!

Torsdag 22. nov

- 19:00 Filmrulltorsdag: Åpenbaringen. Lillesalen.
- 19:00 Forfatteraften: Adapsjon. Biblioteket.
- 22:00 Jazz-jam. BokCaféen

Fredag 23. nov

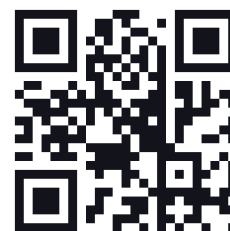
- 19:00 Akademisk Vorspiel: Byen. Oslo. Biblioteket
- 21:00 Pungrock: Scornful + supp.: The Meyer. Klubbscenen.

Lørdag 24. nov

- 18.00 Medlemsmøte: DNS/ CNS-strukturen. Lillesalen
- 22:00 Klubb: 1969 – Woodstock Klubbscenen

Tirsdag 27. nov

- 19.00 Tidsbilde: Zombieland (2009) og Shaun of the Dead (2004). Lillesalen.
- 20.00 Tirsdagsquiz. Biblioteket.

DET NORSKE STUDENTERSAMFUND

www.studenterfundet.no

akademika

Høytsvevende

Privatflygersertifikat PPL

- PPL-utdanning er sett på som den nest enkleste av flyutdanningene etter Mikroflysertifikatet.
- NRF er en av 40 samarbeidspartnere til Luftfartsskolen.
- NRF har rundt 500 medlemmer.
- En flytime med instruktør koster 1560 kr.
- Gjennomsnittlig bruker elevene 50–55 flytimer på å få PPL-sertifikatet.
- Prisen på et PPL-sertifikat kommer totalt på rundt hundre tusen kroner.
- Tiden som eleven bruker på å få sertifikatet avhenger av hvor fort eleven har progresjon samt hvor ofte eleven er der.
- PPL-utdanningen består av praksis og et teorikurs med ni fag, blant annet «menneskelig utførelse og begrensinger», «kommunikasjon» og «meteorologi».
- Majoriteten av privatpiloter tar sertifikatet ved siden av jobb/skole gjennom den lokale flyklubben.

utdanning

Pilotutdanning er mannsdominert og væravhengig. Vi besøkte Norges største flyklubb for å kapre en av de sjeldne finværsdagene i lufta.

PILOTUTDANNING

tekst: Jenny Gudmundsen

foto: Hans Dalane-Hval

Arne Teilgård tar på seg mørke Raybans i det han stiger inn i flyet – de ekte pilotbrillene. Førsteinntrykket av en forsiktigsnill, middelaldrende mann knuses i tusen biter. Teilgård er pilot og fra det øyeblikket stålet fra solbrillene treffer neseryggen, er det han som er sjefen.

Flyinstruktøren er en av åtte Private Pilot License (PPL)-instruktører på Nedre Ringerike Flyklubb (NRF). I det Teilgård setter seg inn begynner han gjennomgangen av sjekklista av instrumentene. Foran i cockpiten er det et elevstyre og et instruktørstyre, akkurat som i en bil fra en kjøreskole.

– Normal static source. Setebelter på. Parking break satt.

Teilgård ramser opp. Det er mye som skal sjekkes før vi skal opp i det blå.

Det er imidlertid ikke bare å hoppe rett i flyet. Før hver flytur er det obligatorisk med en gjennomgang av målene som piloteleven skal mestre. Før vi får ta til vingene må vi inn i bula til NRF på Kjeller. På bordet ligger det en tykk perm, en «Havarirapport», som viser seg å være fotografens store skrekk.

Der står konkrete beskrivelser av x-antall havarier i Norge. Fotografen grøsser mens Teilgård bretter frem ei lang liste med 31 punkter som må krysses av før elevene kan smykke seg med tittelen pilot. Først når elevene har oppnådd toppkarakter på alle punktene, kan de få PPL-sertifikatet.

Været er det største problemet med pilotutdanningen. I mørketiden er det langt mellom de gode værdagene, og det hender elevene bare får prøvd seg i luften hver 14. gang.

– Det er mye kanselleringer av flytimer på denne tiden av året, og mange elever blir nok litt rastløse, sier Teilgård.

Etter å ha lest av værkodene på nettsiden til Internet Pilot Planning Center (IPPC), kan Teilgård betrygge oss at den himmelblå dagen ikke lyver til oss.

Bra sikt, høye skyer, null nedbør, vindretningen bra, og lufttrykk og temperatur klar.

Vi beveger oss ut. I dag må værgudene være forelska i oss. Den lille flyplassen i Lillestrøm er et travelt og bråkete sted, fly og helikoptre tar av og lander i ett sett. I en garasje står en velkledd mann og skrur. Flyuniformer er tydeligvis ikke noe man har når man flyr PPL-fly, og man kan se på klærne at dette ikke er en allemannsgreie. Det er tydeligvis en mannsdominert utdanning også – null antall å spotte av det motsatte kjønn.

– Det er en gutteting å fly, vi er vel 95 prosent menn her. Jeg mener likevel at jenter er flinkere til å fly, da de har større hjernebjelke. Den største utfordringen ved å fly er å beherske flere ting på en gang, og der har jentene en fordel, sier Teilgård.

Ikke noe nytt der i gården, altså. Jentene kunne vært flinkiser bak styret, men majoriteten velger fremdeles å gaule ut «kaffe eller te» i stedet for å sitte bak rattet.

PPL-lappen er et første skritt på vei mot formell pilotutdanning, de med kapteinslue som strutter rundt på landets flyplasser.

– Mange unge starter i en flyklubb og tar PPL, og velger en karriere som krever høyere sertifikat senere. Lønningene har ikke gått i takt med andre yrkesgrupper, så man skal tenke seg godt om før man begynner på en dyr pilotutdanning.

Elev ved NRF, Aleksander Hellem, jobber i forsvaret ved siden av pilotutdanninga. Han startet her for to år siden, og er etter planen ferdig i februar. Han er også fullt klar over dagens vanskelige yrkesituasjon.

Valg

til Velferdstinget i Oslo og Akershus

Velferdstingets Arbeidsutvalg

Valg av leder (100% for 1 år)
Valg av nestleder (100% for 1 år)
Valg av informasjonsansvarlig (100% for 1 år)
Valg av profileringsansvarlig (35% for 1 år)
Valg av 2 politiske rådgivere (35% for 1 år)

Velferdstingets kontrollkomité

Valg av 3 medlemmer (for 1 år, ikke honorert)

Hovedstyret

Valg av 1 styreleder (for 1 år)
Valg av 2 styrerepresentanter (for 2 år)

Styret for Studentboligene

Valg av 1 medlem (for 2 år)

URBO

Valg av 1 medlem (for 2 år)

Kulturstyret

Valg av 1 leder (for 2 år)
Valg av 5 medlemmer (for 2 år)
Valg av 5 varaer (for 2 år)

Klagenemnda for tildeling av boliger

Valg av 1 medlem (for 2 år)
Valg av 2 medlemmer (for 1 år)

Engasjerte og dyktige studenter bes kontakte valgkomiteen på e-post valgkomiteen@studentvelferd.no senest 23. november. Legg ved CV, motivasjonsbrev og referanser. Vervene er honorert.

Mer informasjon om vervene finnes på www.studentvelferd.no.

Velferdstinget
i Oslo og Akershus

Les mer på www.studentvelferd.no

«Top Gun»: Pilot-Arne kan bekrefte at piloter flest både bruker pilotbriller og elsker flyfilmer.

Kontroll: Det er mye i cockpiten som må sjekkes før man kan ta av.

– Jeg skulle gjerne ha dratt videre og utdannet meg mer, men det står på kostnadene. Se bare på SAS. Det er litt kjipt å bruke en mill. på et så usikkert yrke.

Skal man bli pilot for et av de større flyselskapene, er det Commercial Pilot License (CPL) man skal ta. Det koster mellom fem og ti ganger så mye som PPL-sertifikatet, men Hellem er godt i gang med først skritt.

Når det kommer til populariteten man får av å være flyver, tilbakeviser han påstanden om at det gir en fordel på sjekker'n. Han kan derimot bekrefte at de fleste piloter har et par pilotbriller, og at det er en tøff vei å gå før du blir pilot. I hvert fall i teorien.

– Teorien er et helvete, og var det første jeg fikk unnagjort. Flyinga er bare moro.

– Er du noen gang nervøs når du skal fly?

– Det er litt nervøs stemning de første gangene i lufta, spesielt når man opplever å få mye sidevind. Tåka er det skumleste, og det hender vi må lande på Rygge, og ikke kan fly tilbake. Heldigvis har det ikke skjedd noe alvorlig med meg i løpet av utdanninga, sier Hellem, og banker (bokstavelig talt) i flyet.

Flyet vi skal sette vår lit til heter «Piper Warrior 3 Cherokee», og er oppkalt etter en vaskeekte indianer. Flyet ligner på en forvokst hund: en fireseters kjæledegge med snute og propell. Flyinstruktør Teilgård går på «daginspeksjonen», som han kaller det. Han sjekker flyets materielle deler på utsiden, og at vi har bensin. Han stryker kjærlig over propellen og klapper på vingene med en seriøs mine.

– Hvorfor klapper du på vingene?

– Klippet jeg på vingene? He he, det fikk jeg ikke med meg. Han skifter raskt emne.

– Ser dere her? Jo flere luftmolekyler som kommer inn her, jo større hastighet får flyet.

Ingen flyvertinne, og ingen vennlige sikkerhetsvideoer. Bortsett fra det er det som å sitte i et Ryanair-fly, like trangt, men med headset.

Væravhengig: Pilotelev Aleksander Hellem har ikke trent i lufta på nesten fire måneder grunnet dårlig vær.

Målet: Høgskolen gløder fra oven denne klare novemberdagen.

– Her har dere poser, man vet aldri. Bare si ifra om dere føler dere uvel og vil lande, det er ikke noe problem.

Det verste denne flyinstruktøren vet, er nemlig spysyke elever.

– Jeg opplevde et uhell en gang. Vi hadde en time igjen å fly da han kastet opp utover cockpiten, og han kastet opp tre ganger totalt på den turen, humrer Teilgård.

Delta, alfa, lima. Stadig vekk kommer andre piloters flyoppdateringer inn. En skjelven stemme snakker gebrokken engelsk. Vi er vitne til en fremmed manns himmelferd gjennom headsetet.

– Tu tauson kilåmiters saut, lyder det.

Så har vi en aldri så liten «take-off-briefing», som kan tolkes som å ruse flymotoren. Ingen fly fra høyre eller venstre, nei. Check!

– Er dere klare? spør Teilgård.

Plutselig svever vi i Oslos blå himmel. Ikke en sky i sikte, og sola får vi rett i fleisen. Flyinstruktøren åpner en liten luke, og den friske lufta setter seg i veggene i det lille flyet. Vi flyr over Hellerudsletta, og får pekt ut hvor A-hus ligger. Oslo gløder. Verden står stille når vi svinger i lufta.

– One thousand two hundred feet, kan Arne fortelle sine medpiloter i mikrofonen på headsetet.

Det er ikke så høyt, tenker jeg. Felix Baumgartner har vært høyere oppe.

– Vi kommer til å sirkle over Skedsmokorset, hører vi i headsetet.

Vi er som tre gribber som sirkler over Oslo. Flyet begynner å humpe. Teilgård beholder steinansiktet bak pilotbrillene, og kan forsikre oss om at det bare var litt vind. Det er en trygghet at piloten sitter synlig og i umiddelbar nærhet. Han har én hånd på styret og peker ned på nok en ugjenkjennelig bygning.

– Der er Høgskolen!

Fotografen tar en bråsjangs og knipser et bilde. På vei tilbake til Kjeller svever vi over Åråsen stadion. Frie som fuglen, og mette på høyden. Posene forble ubrukte, og Pilot-Arne får oss trygt ned.

Når vi ramler ut av farkosten er det flyelev Aleksander Hellem som skal til pers i lufta for å krysse av atter noen punkter på sjekklista til Teilgård. Han mener pilotutdannelsen skiller seg klart fra andre utdanningsveier.

– Det beste med pilotutdanninga er den spesielle mest-

tingsfølelsen man får. Mitt beste minne hittil er den første gangen jeg følte at jeg fikset alt selv, og ikke trengte hjelp av instruktøren. Jeg gleder meg virkelig til den dagen jeg kan si at jeg er pilot, sier Hellem, som gjør seg klar til å kapre elevstyret og smette på seg pilotbrillene.

Arne Teilgård, flyinstruktør

reportasje@universitas.no

MIN STUDIETID

Helle Gannestad (tekst og foto)

«Flink pike, my ass»

Hvem: Jannike Kruse

Studerte: Musikkped. klassisk, med sang som hovedinstrument ved Norges Musikkhøgskole og Musikalprogrammet ved Scenskolan i Göteborg

Når: 1995–1997 og 1998–2001

Aktuell med: Spiller hovedrollen i NRKs dramasatsing «Hjem»

– Karrieren min er preget av at jeg har gjort så mye forskjellig hele tiden. Jeg jobbet mye ved siden av studiene og har hatt sinnsykt tette kalendere. Jeg har sagt ja til alt og jobbet hardt, og dermed skaffet meg en helhetlig erfaring.

To isblåe øyne er sperret opp, og Kruse snakker raskt og engasjert. Nitten år etter at hun fikk rollen som Sonja i Reisen til Julestjernen på Nationaltheatret, er hun nå i ferd med å bli et kjent fjes i NRK-suksessen Hjem. Kruse er nemlig ikke bare benådet med en usedvanlig stemmeprakt, hun har teaterutdannelse på toppen.

– Jeg har noen ganger kjent på savnet av å være spesialist på ett eller annet. Skal du sette opp noe slik, så ringer du Jannike Kruse, liksom. Da jeg studerte kom jeg til et punkt der jeg følte jeg måtte velge mellom musikk eller teater, forteller hun.

Hun endte til slutt opp med å studere begge lidenskapene. Selv beskriver Kruse en student som fløt igjennom studiene, uten å utmerke seg nevneverdig i noen fag. Med to foreldre som jobbet som lærere ved Norges musikkhøgskole, fikk Oslo-jenta tidlig tent kjærligheten for scenen.

– Siden begge foreldrene mine jobbet ved skolen, hadde mange et forhold til hvem jeg var uten at jeg visste hvem de var. Jeg følte jeg hadde en del å leve opp til, sier Kruse.

Mimringen får Kruse til å virke som hun utelukkende konsentrerte seg om studie, kjæreste og karriere. Et klassisk eksempel på ordentlig flink pike. Kruse drar litt på det.

– Nja, men nei. Jeg har aldri vært noen superstudent, men jeg tror folk oppfattet meg som det. Ting har kommet lett for meg. Jeg var sånn som gjorde ting i siste liten, men så gikk det bra likevel.

Etter endt musikkutdannelse

bar det over grensa til Sverige. Etter et semester fikk hun streng beskjed om at nå måtte hun begynne å snakke svensk.

«Jeg var sånn som gjorde ting i siste liten, men så gikk det bra likevel.»

– Jeg var «hun norske» lenge, men da jeg la om språket glemte de svenske vennene mine at jeg var fra nabolandet. Derfor ble de overrasket da jeg fikk telefon fra Norge og la om språket, ler hun.

Norsk var et søtt språk, mente sven-skene. De kunne aldri forestille seg at

«hun norske» kunne bli sint. Da det nærmet seg påsketider, fikk de det imidlertid motbevist.

– Kjæresten og jeg hadde planlagt en tidagers skitur til Canada, og jeg hadde gått ut ifra at svenske og norske påskeferier var de samme. Etter at reisen var betalt fant jeg ut at vi skulle ha et musikalprosjekt den uka, forteller hun.

– Læreren min ble provosert, og sa: «Det er alltid noe med deg, Jannike!» Da ble også jeg sint, og sa imot på norsk. Det endte med at vi dro på den skiferien.

Det er tid for foto, og litt klønete kommer kommentaren: «Du ser litt flink pike ut». Det er jo ikke til å komme utenom, men Kruse vil ikke høre snakk om merkelappen som et skjellsord. Det engasjerte flammer opp i øynene igjen:

– Jeg syns ikke man skal straffes for å være pliktoppfyllende. Grunnen til at jeg har mange jobber, er fordi jeg ikke drikker meg full kvelden før en sangjobb og møter opp med rusten stemme. Om det gjør at jeg er flink pike – ja, da er jeg det!

Eller som Kruse senere samme kveld skrev på Twitter: «Flink pike, my ass!»

reportasje@universitas.no

anmelderredaktør: **Peder D. Stabell**
pederds@universitas.no 476 23 501

ANMELDELSER

Deilig kaos

Gebisset henger høyt under taket og fra en diger monsterkjeft pumpes suggererende rytmer ut i salen. Omkranset av tenner som blinker taktfast i ulike farger, står de

fire gutta i Animal Collective, og rundt om i den gapende ganen får visuals leve fritt. Vi er i mellomlandet mellom rave og melankoli, et sted der beats og synther får stor plass mens strukturen på musikken tidvis er eksperimentell og artsy. Merverdige rytmeskifter leker med publikum og Avey Tares lirer av seg psykedeliske skrik. Riggen er rå, synthesizere, trommesett, gitar, trommepads, og amper er spredd utover scenegulvet.

I **repertoaret** fra det niende albumet, *Centipede Hz*, er Krautrocken henta frem mens den strømlinjeformete elektro-poppen fra *Merriweather Post Pavilion* delvis er borte. Konserten er overbevisende, selv om ikke alle låtene er like tilgjengelige. Visuals og musikk

KONSERT

Animal Collective

Scene: **Sentrum Scene**

Når: **15. November**

gir en synergieffekt som evner å trekke publikum inn i en abstrakt og noe kaotisk verden – et kaos du vil bli i.

I motsetning til mange andre liveband skuffer ikke Animal Collective med playback rul-lende i bakgrunnen. På låter som «Moonjock» mestrer de attpåtil å gjenskape den store produksjonen og det syntetiske soundet også live.

Konserten er helstøpt, låtene glir smidig over i hverandre, mens gamle favoritter som «My Girl» – til publikums store begeistring – stikker seg ut innimellom. Animal Collective fenger halvbriske nordmenn med psykedelisk-elektrorock i tre fjerdedels-takter. Det står det respekt av.

Thea Marie Astrup
theama@universitas.no

For hipster og husmor

Hvem er egentlig

Oddi Nessa? tenker du kanskje. Hørt om Dream Pilots, Stavanger-kvar-tetten som hadde plateslipp på Valle Hovin for noen år

siden? Drømmepilot-vokalist Odd Arild Nessa opererer nå under eget navn, og holder til i Ryan Adams og Tom Pettys musikalske landskap.

Dette er derfor ikke musikk som påklistres merkelapper som sjangeroverskridende eller nyskapende. Og for dét skal ikke Oddi Nessa straffes. Han holder seg til en formel som har fungert i mange tiår: mange gode melodier, gitar-hooks som fanger deg, og nok variasjon i produksjonen av låtene til at plata som helhet føles variert. Noen av låtene, som «Liberation», er så bra at de enkelt kunne fått plass på Ryan Adams klassikerskive, «Gold».

Nessa klarer faktisk å lage en plate du like godt kunne gitt til din Pitchfork-indoktrinerte venninne som til din Bjørn Eidsvåg-elskende mor. Eksil-rogalendingen er samlende som

PLATE

Oddi Nessa and a Handful of Leaves

Av: **Oddi Nessa and a Handful of Leaves**

Plateselskap: **Connection / Naxos Norway**

en fredagskveld med gullrekka, uten at det føles som det er dét som har vært formålet med albumet.

Tekstene er av typen som tolkes på ti forskjellige måter av ti forskjellige lyttere. Nessa unngår også å havne i kristen-rock-fella til tross for flere tekster med tro- og gudsrefe-ranser.

I **tillegg har** mannen med det særdeles lite sexy artistnavnet en ytterst behagelig stemme som ikke én gang høres anstrengt eller masete ut.

Er du ansent i disse eksamenstider? La Oddi Nessa og hans Handful of Leaves roe ned eksamensnervene dine med et-tertenksom kvalitetsrock med god popteft.

Hans J. Skjong
hansjskj@universitas.no

Lytt til Oslos studentradio på FM 99.3 eller radionova.no

Mandag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
10.00: Skumma Kultur
10.03: Studentnyhetene
10.03: Das Kapital
10.30: For Brukeren
11.00: Studentnyheter
11.03: A-lista
12.00: Lillesalen Konsertserie
12.30: Taffellunsj
19.00: Bra Trommis
20.30: Sort Kanal
21.30: Dub Dubhead
22.00: Overkill
23.00: The O & Jo Show

Tirsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
10.00: Skumma Kultur
10.03: Studentnyhetene
10.03: Vitenskapskapet
10.30: Grenseløst
11.00: Studentnyhetene
11.03: Snakker ikke norsk (R)
12.00: Studentradiolista

Onsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter

09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: TBP
11.00: Studentnyhetene
11.03: Rabarbra
11.30: Tanketog
12.00: Tanketog
19.00: Kveggels
20.30: Country Barn
21.00: Spillmatic
22.00: Funkiga Timmen
23.00: Neu
00.00: Støyfoten

Torsdag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost

09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Nova Noir
12.00: DFS

Fredag

06.00: Democracy Now!
07.00: Morragym
08.00: Frokost
09.00: Studentnyheter
09.03: Skumma Kultur
10.00: Studentnyhetene
10.03: Opplysningen 99.3
11.00: Studentnyhetene
11.03: Nyhetsfredag
12.00: Radiotjenesten
12.30: Skallebank

RADIO NOVA

19.00: Nova Nedstrippa
20.00: Goodshit
21.00: Magic Beat
21.30: Nova Amor
22.00: Musikk, Dans og Drama
24.00: XO Hiphop

Søndag

01.00: Novanatt
07.00: DFS (R)
08.00: Grenseløst (R)
08.30: Vitenskapskapet (R)
09.00: Opplysningen 99.3 (R)
10.00: Du Skulle Ha Vært Der
14.00: Stang ut
15.00: Sorgenfri
16.00: Snakker ikke norsk

Kreativ debut: Kanskje i morgen er regissør Mariken Halles eksamensfilm fra filmhøgskolan i Göteborg.

Fasaden står for fall

Sjeldent har originalitet vært mer oppskakende enn i Mariken Halles debutfilm.

En film om å filme mennesker, det er det foregitte utgangspunktet for *Kanskje i morgen*. Med håndholdt kamera og stor nysgjerrighet tusler regissør Halle og hennes kamerateam gatelangs og stiller folk spørsmålet: «Kan vi få lov til å filme deg?» Enkelte føler seg for stygge, andre for gamle, men etter hvert blir vi bedre kjent med en rekke ulike personer.

Det starter som hverdagspoetiske og uskyldige møter. Folk forteller om hvordan filmen om deres liv ville ha artet seg. Vi treffer blant annet en guttegjeng som henger på hjørnet og den innfallsrike Gabriela, som viser fram kjæresten sin. De ulike møtene tar form av improvisatoriske leker der samtalen mellom regissøren og personene driver filmen framover.

Halles prosjekt befinner seg på metanivået. I enkelte scener inkluderes lydmannen i intervju-situasjonen, og andre ganger hører vi Halle instruere kamera. *Kanskje i morgen* beveger seg tilsynelatende et sted mellom dokumentarfilm og bakomfilm. Noen av intervjuobjektene stiller også spørsmål ved hvorfor hun ønsker å filme dem, og Halle selv vurderer egen innsats underveis i filmen. Hun finner ut at hun skal være mer pågående mot de som ikke har lyst til å la seg filme. Den konseptuelle tilnærmingen kommuniseres tydelig, men ikke overdrevent.

«Feel good-stemningen fra de første møtene blir saktens snudd til feel bad.»

FILM

Kanskje i morgen

Regi: **Mariken Halle**

Med: **Bianca Kronlöf, Jan Coster, Micha Thunberg, med flere.**

Etter hvert som Halle blir bedre kjent med Gabriela og en ensom, fåmælt mann ved navn Uno, blir grensen mellom det personlige og det private stadig vagere. Det som tilsynelatende er en film om å møte andre mennesker, og om å vise hvem man er, blir i stor grad en film om nettopp dette kravet – kravet om å by på seg selv.

Uno hevder at buksene han har på seg, ikke er hans egne, og det viser seg at Gabriela ikke er helt som man tror. De blir uklart hvem disse personene egentlig er, for de vet det kanskje ikke selv en gang. *Feel good*-stemningen fra de første møtene blir saktens snudd til *feel bad*, og spesielt avslutningen røsker tak i en med sitt kaotiske overskudd, selv om den varer i lengste laget.

Kanskje i morgen er en forbløffende annerledes film, og er med sin sjangeroverskridende lekenhet et friskt pust kraftig nok til å gi en bakoversveis av skrekkblandet fryd.

Eirik Omvik
eirirknom@universitas.no

Kaja Storøsten, journalist

UKAS ANBEFALING

Novembermelankoli

Therese Aune har en fantastisk tilstedeværelse på scenen, med sin gjennomtrengende stemme og pianospilling. Tirsdag 27. november, på releasekonserten til plata *Billowing shadows, flickering lights*, har hun i tillegg til pianoet med seg et stort band. Sjangermessig ligger Aunes musikk et sted mellom drømmende

pop og klassisk minimalisme, og på scenen byr hun på en salig blanding av fiolin, cello, tuba og trommer. Samme kveld spiller det melodiose indiepop-bandet Ósk. Dobbelkonserten blir garantert et lys i novembermørket – og kanskje gir den deg varmen du trenger for å overleve de resterende dagene denne måneden.

Release-konsert

Med: **Therese Aune + Ósk**
Hvor: **Park-teatret**
Når: **Torsdag 27.11 kl. 20**

Elegant fra Elverum

Elverumsdebutanten

Signe Marie Rustad er et forholdsvis ubeskrevet blad. Hun har skrevet låter og koret for andre tidligere, men nå fronter hun sitt eget band. Låtene, som skal ha blitt til over en ti års periode, har nå blitt spilt inn med eks-Motorpsycho-trommis Håkon Gebhart som produsent.

Rustad med band spiller en form for country eller americana med sound som kan minne om Ida Jenshus på de roligere låtene og som ikke er helt ulikt Hellbillies når de drar opp tempoet. Slike referanser blir dog aldri hundre prosent presise og Rustad har med *Golden Town* få problemer med å skape sin egen musikalske identitet.

Hun har en flott stemme og bruker den smakfullt uten å ty til billige show-off-triks. Bandet hever låtene hennes videre med et meget behagelig lydbilde, delikat kryddret med steelgitar, fiolin, munnspill og koring på de rette plassene. Melodiene

PLATE

Golden Town

Av: **Signe Marie Rustad**

Plateselskap: **Nordic Records/Musikkoperatørene**

er jevnt over gode, skjønt få er spektakulære. Det er ikke mange åpenbare hits å spore. Platas akilleshæl er tekstene. Syttitallsromantiseringen av sigøynere i «Gypsies» virker rett og slett litt teit og platt, nåtidens romfolk-problematikk tatt i betraktning, selv om det garantert ikke er Oslos uteliggere hun idoliserer. Synd, da denne låta, tekst til side, er blant platas høydepunkter. «She's a lonely rider. She rides alone» eller «Crazy town – hanging around» er andre lite kreative teksteksempler som ikke imponerer nevneverdig.

Totalt sett er det likevel en hyggelig lytteopplevelse og på flere av låtene fungerer både tekst og musikk utmerket.

Eivind Eide Skaufjord
eivind.skaufjord@universitas.no

Kjølig ullgenserpop

I opptakten til årets kaldeste måneder slipper Therese Aune et album som skal varme oss i sjela. Men har hun tatt høyde for hvor kald den norske vinteren faktisk kan bli?

Aunes melankolske univers er i høyeste grad eventyrlig. På låta «Chameloön» omkranser strykeveggene taktfaste toner fra klaver, og stramme trommer drar låten fremover. «Broken bird», den siste låta på plata, skiller seg ut ved at vokalen er trukket langt ut i bakgrunnen, og stryket er på sitt mørkeste. Aunes stemme kan minne om en lavmælt Susanne Sundfør, mens kompet til tider har anstrøk av Sufjan Stevens lystige melankoli og Fiona Apples drivende kammerpop.

Hele plata lider likevel av en litt for skoleflink vellyd. Stryk, trekkspill og klaver er satt sammen i vakre harmonier, men musikken blir altfor gjennomprodusert. De fleste av låtene høres helt riktig ut, så

PLATE

Billowing Shadows, Flickering Light

Av: **Therese Aune**

Plateselskap: **Riot Factory**

riktige at det blir intetsigende. «Through the darkness» er en av låtene som bryter med denne veloppdragenheten. Her leker Aune med vokal og teksten formidles på et rære vis – resultatet blir at låta ikke oppleves like kalkulert som de andre. Flere spor som dette ville løftet plata.

Billowing Shadows, Flickering Light er plassert i en sjanger hvor personlighet er ekstremt viktig: Du skal få lyst å sitte i le nestolen helt alene, inntulla i et ullteppe og høre på plata om og om igjen. Hadde den ikke vært så polert, ville nok lidenskapen i musikken kommet bedre frem og varmet norske vinterhjerter. Dessverre blir plata så flink og riktig at de magiske øyeblikkene uteblir.

Thea Marie astrup
theama@universitas.no

Hans J. Skjong, journalist

UKAS ADVARSEL

Verdens viktigste by

Hvis det er én øvelse Oslos meningsdannere elsker, så er det å diskutere sin egen by og hvor den er på vei. Og hvis det er ett tema som derfor har blitt ihjeldebattert så er det Oslos byutvikling. Da er det jo knall at Akademisk Vorskpiel (AV) kommer på banen med et times langt foredrag om Oslos utfordringer. AV og Kul-

turutvalgets problem er at de oftest planlegger debattene mange måneder i forveien. Med litt større fleksibilitet kunne de debattert om staten burde latt SAS gå under, eller kjørt en Israel-Palestina-debatt som for en gangs skyld hadde vært dagsaktuell.

KULTURKALENDER

Onsdag 21. november

Konsert: Med signaturlyden av de to gitarene, som har inspirert en haug med band, dominerte 70-tallet og begynnelsen av 80-tallet. Blant deres største hits er «Jailbreak», «The Boys Are Back in Town», «Whiskey in the Jar», «Still in Love with You», «Cold Sweat», «Emerald» og «Don't Believe a Word» Gruppen ble gjenforent på midten av 90-tallet og fremstår som en hyllest til avdøde Phil Lynott. Bandet består i dag av Scott Gorham (gitar), Brian Downey (trommer), Darren Wharton (keyboard), Damon Johnson (gitar), Marco Mendoza (bass) og Ricky Warwick (vokal, gitar).

Rockefeller, kl 21.00. 300,-

Samtale: «Faen ta Dostojevskij» heter romanen til den afghanske forfatteren Atiq Rahimi, den tredje romanen hans som oversettes til norsk, denne gangen av Egil Halmøy. Og det er Dostojevskijs tekst Forbrytelse og straff som handlingen i romanen spilles ut mot. Ras-kolnikov har byttet navn til Rassul, men også Rassul dreper en gammel kone med øks. På Litteraturhuset snakker Atiq Rahimi med Åsne Seierstad om hvorfor han valgte akkurat Dostojevskij som medspiller i dette dramaet, og om hva som skjer med moralen i et land der ingenting fungerer, og der mange har blod på hendene.

Litteraturhuset, kl 19.00.

Film: Oslo Internasjonale Filmfestival byr hvert år på spennende premierer, internasjonale prisvinnere, spillefilmer, dokumentarfilmer, kortfilmer, animasjonsfilmer m.m. Festivalen over 5 dager.

Filmens Hus og Sentrum Scene, 21. – 25. november.

Torsdag 22. november

EU: ARENA Senter for europaforskning ved Universitetet i Oslo og Partnerforum inviterer til fagleg påfyll om EU og utviklinga i Europa. Med fredspristildelinga som bakteppe ser vi på utviklinga i Europa og spør korleis den norske forvaltninga må tilpasse seg EU.

Akersgt. 59, auditoriet (R5), kl 10.00.

Konsert: Indierockeren over aller indierockere, Dan Bejar, er mannen bak canadiske Destroyer. I fjor slapp de sitt niende album, «Kaputt», og anmeldere og publikum ble forført i senk av den mer poppete versjonen av Dan Bejars prosjekt. «Kaputt» havnet på listen over fjorårets beste album hos både GAFFA, Drowned in Sound, The Stool Pigeon, Uncut, The Guardian, Mojo, NME m.fl.

Parkteateret, kl 21.00. 200,-

Fredag 23. november

Debatt: Vi lever i en tid hvor atomopprustningen fortsetter, den ukontrollerte våpeneksporten øker og hvor den rådende oppfatningen virker å være at man kan krige seg til fred og demokrati. Hvorfor står disse temaene mer eller mindre utfordret i dag sammenlignet

med tidligere engasjement for fred? Er folket blitt apatiske, mediene for kommersielle og politikerne uengasjererte i freds-saken?

Litteraturhuset, kl 09.00.

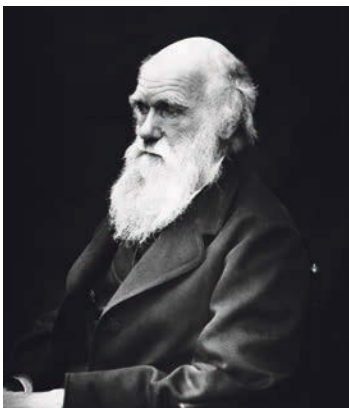
Forestilling: Velkommen til «Kontoret for gjenopprettelse av glemte kvinnelige forfatters renommé». Her kan du bli bedre kjent med Dorothe Engelbretsdatter, Norges første kjente kvinnelige forfatter. Hun debuterte med den «barokkebestselgeren» Sjælenssangoffer da hun var 44, var kamerat med Petter Dass og Thomas Kingo, skrev brev til Kongen i København, og kanskje hadde hun en elsker i Kongens by..? At hun var god i boksing er mindre sannsynlig, men hun visste i alle fall å slå fra seg verbalt.

Litteraturhuset, kl 18.00.

Lørdag 24. november

Klubb: 1969 – Woodstock. Jimi Hendrix, Janis Joplin, The Who og Jefferson Airplane er bare noen av de som spiller live (i noe overført betydning). DJ Caveira (PsychWard), som vanligvis spiller på Internasjoalen, Crossroads, Blå, Fisk og Vilt og Revolver, snurrer plater. 20 år leg. Gratis med tidsriktig antrekk.

Chateau Neuf, kl 22.00. 80,-/50,- (ord./medlem).

Evolusjon: Dag O. Hessen om Charles Darwin.

Marked: Utendørs julemarked med boder på gårdsplassen ved driftsbygningene på Tøyen hovedgård, inne i Botanisk hage. Salg av håndverksprodukter av mange slag, både spiselig og kledelig – til pynt og til nytte. Nissemer leser eventyr for barna og barnlige studenter, som og får kjøre med hest og vogn midt på dagen. Du får også kjøpt noe varmt å drikke, og kaféen på Tøyen hovedgård holder åpent denne dagen.

Botanisk hage

Foredrag: Ifølge professor i biologi Dag O. Hessen er livet så mye mer enn et pust i sivet. Boka «Livet. En kort reise gjennom fire milliarder år» tar for seg utviklingen av alt levende fra urtidenes urtid og helt fram til våre dager. Darwin er med på hele reisen, og evolusjonens viktige prinsipper og mekanismer belyses. Holder de gamle naturfagskunnskapene våre fortsatt mål? Hvordan blir egentlig nye arter til, og hva har genforskningen tilført? «Av og til får man inntrykk av at alt i naturen egentlig dreier seg om sex», sier Charles Darwin i Dag O. Hessens bok.

Litteraturhuset, kl 15.00.

Cupfinale: Røa og Asker møtes til cupfinale. Ta med en venn eller 49. Norges fotballforbund gir 50 billetter hvis du kommer som lag

Åråsen stadion, kl 16.00.

Søndag 25. november

Konsert: Frank Zappa hadde en uvurderlig betydning for populærmusikken og etter hans død i 1993 har sønnen Dweezil turnert med sin fars musikk for å få den frem til nye generasjoner musikkinteresserte – og selvsagt også til gamle fans.

Sentrum scene, kl 21.00. 450,-

Mandag 26. november

Debatt: Aslak Nore, Erik Elden, Henning Mella og Emil Johansen har alle erfaringer fra operativ tjeneste i Afghanistan, og alle fire er aktuelle med bøker om sine erfaringer og opplevelser. Nå samtaler de om bøkene og om norske soldaters opplevelser under tjeneste i et krigsherjet Afghanistan.

Litteraturhuset, kl 19.00.

Tirsdag 27. november

Konsert: Steve Vai er en en gitarvirtuos av de sjeldne, og er aktuell med albumet «The Story of Light». Albumet følger opp kritikerroste «Real Illusions: Reflections» fra 2005. Steve er mannen som mer enn noen andre byr på et fyrverkeri av gitarspill og ren fingerkunst, der hovedkomponenten består av lange og innflokke gitarsoloer. Steve Vai er en av de mest innflytelsesrike i sin sjanger, og har en trofast fanskare verden over.

Rockefeller, kl 21.00. 350,-

Uke 46 og 47

A-lista

Earl Sweatshirt Chum

The Ruby Suns The Kingfisher Call Me

Fela ft Tonto Noiza, Don Martin og Lou Kastro Music Please

Yung Life Rude Visions

Handerrelinni Puttar på

Hubbabubbaklubb Mopedbart

Stereopol Northern Lights Shuffle

B-lista

Major Lazer feat Flux Pavilion No Partial

The Weeknd Till Dawn (Here Comes the Sun)

Anaal Nathrakh Forging Towards the Sunset

AD NOTAM

Universitas oppsummerer uka

Rektor-fantasier

Etter det Ad Notam kjenner til ble rektor ved UiO, Ole Petter Ottersen, bedt om å delta i dommerpanelet til Universitas' erotiske novellekonkurranse. Han ble tilslutt droppet grunnet noe spesielle preferanser.

– Det eneste kravet han hadde for å bli kåt var at mens hovedpersonen koste seg i sengehalmen måtte hun fantasere om at UiO skulle bli et ledende europeisk universitet. Det hele ble litt merkelig, sier kulturredaktør i Universitas, Guro Havro Bjørnstad.

– Da jeg spurte om byks på universitetsrangeringer gjorde ham like tent, smilte han bare lurt til meg.

Pampekamp

I forrige ukes Universitas ble det kjent at frokostguru og Norgesmester i antall studentverv, Aksel Braanen Sterri, ønsker å bli studentombud.

– Azzå. Jeg dropper frokost, men jeg dropper ikke muligheten til å ha vært innom absolutt alle verv det går an å ha på Blindern, sier vervgrossisten til Ad Notams avdeling for mye makt på få hender.

– Karl Kristian Kirchoff og jeg har foreslått å opprette to «Student emeritus»-verv som innebærer at en fløy av Villa Eika bygges om til hybler vi begge kan bo i. I tillegg

vil vi sitte i to horn på veggen på studentparlamentsmøter og øse ut av vår årelange kunnskap.

Hot wheels

«Bindersforeningen» på Blindern. «Frimerkesamlerne» på BI. «Studentklubben» på Eurytmihøgskolen. Alle disse tjente på årets tildelelingsmøte i Velferdstinget, ifølge leder Birgit Skarstein.

– At ingen av disse foreningene eksisterer har på ingen måte noe å si for gyldigheten av argumentet mitt, sier Skarstein til Ad Notam.

– Mekan til frekkhet. Det får da være grenser.

Psychologist this

Masterstudentene i psykologi vil kalle seg psykologer. De mener at «en kulturpsykologi eller en helsepsykolog er likestilt med en klinisk psykolog». Men kommer et eventuelt navnebytte til å hjelpe?

– Det eneste de kommer til å oppnå er at de får krysse av på noen litt andre skjemaer når de står i kø på NAV, sier Tor Levin Hofgaard i Psykologforeningen til Ad Notam.

– Psychologist – Apologist sier nå jeg. Har man ikke gode nok karakterer for å komme inn på profesjonsstudiet, så får man gjør som Freud sa: Hvis du ikke kan gjøre det, gi opp.

Klar for fest: – Først tar vi en titt på universitetsrankingen, så skal vi kose oss.

På veggen: Høyt henger de, og pamper er de.

VI SPØR

av Øyvind Gallefoss

FOTOMANIPULASJON (FOTO: DIONHINCHCLIFFE / FLICKR)

Singel: Ny forman i DNS, Silje Christine Andersen hevder at hun trives veldig bra med å være singel.

Det norske studentersamfund har valgt ny ledelse for 2013. Gratulerer som ny forman, Silje Christine Andersen!

– Takk!

– Etter valget uttalte du at du var «skuffet over mangelen på motkandidater». Ingen motkandidater? Hva er grunnen til det, tror du?

– Det vet ikke jeg, det må du spørre de fraværende motkandidatene om. Det er alltid synd å ikke ha flere kandidater, det er jo mer spennende når ...

– Du går på Kinastudier på UiO. Hvilke erfaringer fra studiet vil du bringe med deg videre til lederjobben?

– Fra studiet? Øh ... kan jeg ikke heller snakke om erfaringer fra foreningen jeg er leder for?

– Oslo student-tv, ja. Er det et problem at du kommer fra en forening ingen har hørt om?

– Nei, det tror jeg ikke. Og det er mange som har hørt om OSTV.

– Både på DNS sine hjemmesider, din Twitter-profil og din private Facebook-side fremheves først og fremst én ting: at du er singel. Hvorfor er det så viktig?

– Det er en intern sjargong, som det er vanlig å spørre lederkandidatene om.

– Å, hvorfor det?

– Tja, det er vel fordi man har mer tid som singel, så generalforsamlingen jubler om du er singel.

– Så det å være singel er en betingelse for å bli forman?

– Nei, det er absolutt ingen betingelse. Om jeg er singel eller ikke er helt irrelevant for hvordan jeg gjør jobben.

– Hvordan sier du «jeg er singel» på kinesisk?

– Hum... Wō dānshēn.

– Hørte ikke?
– Wō dānshēn.

– Hva var det du sa, sa du?
– Neimen, altså ... Wō dānshēn.

– Kan du si det én gang til?
– Nei ... du, hvorfor er det her så viktig?

– Jeg må bare være sikker på at jeg skriver det riktig.
– Altså: Wō. Dān. Shēn. Jeg kan sende det til deg på mail om du vil.

– Er du fremdeles singel?
– Ja. Det trives jeg veldig bra med.

– Okei, så du har vært forman i over en uke, men er fremdeles singel. Vil du vurdere din stilling?
– Haha. Nei, det vil jeg ikke gjøre.

baksiden@universitas.no

PANTO

av Thomas Sørle Hansen

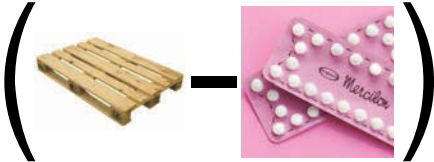

REBUS

av Hans J. Skjong

HINT: Ikke alle kan kalle seg psykologer. Løsning sendes til hans.skjong@gmail.com

FORRIGE UKES LØSNING: «En av tre faller fra». Det hadde faktisk ingen klart.

SØLVQUIZ

av Øyvind Bosnes Engen

1. Hva heter mannen som fikk sin Kongens fortjenestemedalje i sølv annullert i forrige uke?
2. Og hva heter skolestiftelsen han står bak?
3. Hva er det kjemiske symbolet for sølv?
4. Og hva er det kjemiske symbolet for kvikksølv?
5. Fra hvilken by kommer bandet Kråkesølv?
6. Er sølvrev og rødrev samme dyreart?
7. I hvilken roman treffer vi Long John Silver?
8. Innen hvilken gren tok Norge OL-sølv i London denne sommeren?
9. Hvilken kioskromanserie er skrevet av Torill Thorup, og inneholder titler som Tause vitner, Skjulte spor og Rivaler?
10. Hvilken norsk by ble grunnlagt i 1624 etter at det ble funnet sølv i området?

Sølv: Gulletts middel-målige fetter.

FOTO: W. OELEN / WIKIMEDIA COMMONS

1. Trond Ali Linstad
2. Urtehagen
3. Ag
4. Hg
5. Bodo
6. Ja
7. Skatten på sjøroverya (1883) av Robert Louis Stevenson
8. Fekting
9. Avenesølv
10. Kongsberg